

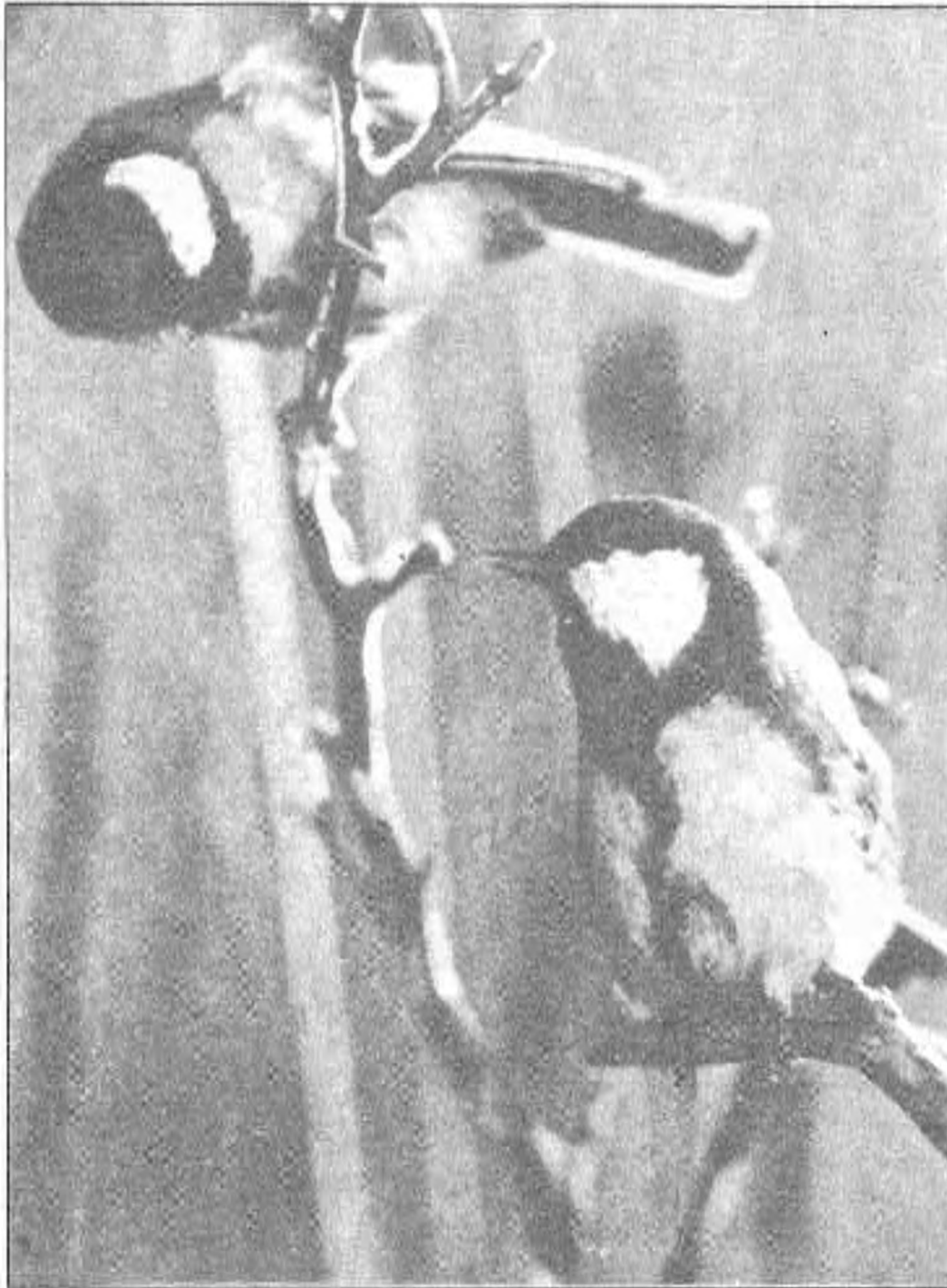
Szentandrás Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

1997. január

Ára: 42 Ft

III. évfolyam 1. szám

A tartalomból:

Jegyzőválasztás	5. oldal
Vár rád az út	6. oldal
Ismertető a mezőgazdasági őstermelői igazolványról	8.-9. oldal
Köszöntjük a szentandrás gázfogyasztókat	10.-11. oldal
A szoláriumok használatáról	15. oldal

Juhász Gyula:

Alvás előtt

*Esténkint - régi keresztény szokás volt -
Számot vetek a lelkiismerettel:*

*Mit tettél ember, mit vétettél ember?
És mit nem tettél ember, most felelj?*

*Csordultig mindig a szív, e nagy kehely.
Mit tettél ember? Fölkeltél vidáman
És álmosan, mert minden áldott reggel
A régi vágy von: kelni napkelettel.*

*Azután mentél, mert az élet: menni,
Egy célhoz menni, célnál sohse lenni.*

*És mit vétettél ember? Ember voltál,
S embernek lenni: siralmas való már
És dicsőséges. Mint a csillag csillag
S a rög csak rög, az ember is csak ember.
Aludj hát szépen, és kelj napkelettel,
Amíg az élet mégis tűrhető,
Míg az ébredésre kedv van és erő.
S ha csókokat nem is csókolhat ajkad,
De új ígét még mondhat, és ha lankadt
Szegény karod az ölelésre, lelked
Ölelni tud jövőt, világot, embert.*

IGAZSÁGOSABB ÉS TESTVÉRIESEBB VILÁGOT!

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarátú emberhez a magyar társadalomról

A magánosítás

A magánosítás folyamata szintén tele van ellentmondásos mozzanatokkal. Eleve nem lehetett kielégítő, egyértelmű alapelveket találni a privatizációhoz, hiszen olyan zűrzavarosan változtak a tulajdonviszonyok a történelem viharában, hogy a régi viszonyok helyreállítása nem volt lehetséges, noha sokan - politikai pártokat is beleértve - ilyen illúziókat tápláltak. A kárpótlást a kárpótlási folyamat sajátosságai miatt kevés valószínűségű értékhez jutottak. A kárpótlási jegyek jórésze végül nem az eredeti, kárpótlásra jogosult tulajdonoshoz került. Akár a vállalatvezetés szerezte meg a részvények tulajdonát, akár az állami hivatal vezényelte a privatizációt, a lakosság az egész folyamatból annyit érzékelt, hogy hatalmas, ellenőrizhetetlen vagyontömegek jöttek létre. A gazdasági és a politikai elit magatartásában, fogyasztásában kevés szolidaritást mutat a szegényekkel. A piacgazdaság motorja az ésszerűen gazdálkodó, beruházásokra, fejlesztésre törekvő, de a fogyasztók, a munkavállalók és a környezet iránt felelős vállalkozó lenne. Ennek azonban nem sok jelét látjuk Magyarországon. A gazdaság legfontosabb hatalmi pozíciói részben az állami többségű és a vegyes tulajdonú részvénytársaságok vezetőinek, részben a feketegazdaság illegális üzletembereinek kezében vannak. Velük szemben a magas adókkal küszködő, a túlélésért harcoló kisvállalkozók tömege áll. A stabil, jómódú vállalkozói középréteg rendkívül vékony.

A fekete- és a szürkegazdaság

A gazdasági átalakulás egyik veszélyes kísérő jelensége a feketegazdaság rohamos elterjedése, ahol mértéktartó becslések szerint ma már a nemzeti össztermék 25-30%-át állítják elő. A feketegazdaság igen nagy veszélyt jelent a társadalomra. Az

adók és a járulékok be nem fizetése miatt nyilvánvalóan olcsóbban dolgozók folyamatosan kiszorítják a piacról a tisztességes vállalkozókat, akik ebben a versenyben reménytelen helyzetbe kerülnek. Ezután vagy a telített munkaerőpiacon próbálnak állást találni, vagy maguk is a feketegazdaság részeseivé válnak.

Sokan kibújnak a közteherviselés alól, s így a tisztességes adófizetők terhei már-már elviselhetetlenné nőnek. „Ördögi kör” keletkezik így: egyre többen vonják ki magukat a közteherviselés alól, ami a tisztességes állampolgárok szűkülő körének még erőteljesebb adóztatásához vezet. Ez viszont jelentősen csökkenti a gazdasági növekedés esélyét, s közvetve hozzájárul a feketegazdaság további növekedéséhez. Mint a világon mindenhol, a feketegazdaság hazánkban is szorosan összefonódik a szervezett bűnözéssel, a korrupcióval. A közvetlen anyagi károkon túl tehát egyéb veszélyt is jelent a társadalomra.

A szürkegazdaság szintén súlyosan veszélyezteti a tisztességes piaci kapcsolatokat. A jogi szabályozás hiányosságai és kiskapui lehetővé teszik, hogy egyes gazdasági tevékenységek formálisan nem jogellenesek ugyan, másoknak mégis kárt okoznak, és a költségvetési bevételeket is megrövidítik.

A mezőgazdaság

Magyarország - természeti adottságait tekintve - elsőrendű mezőgazdasági terület. A földet művelő parasztság számára a rendszerváltoztatás reményeket és csalódást hozott. A kárpótlás félmegoldása évekre szóló, mindmáig tartó bizonytalanságot okozott. A privatizáció után a birtokszerkezet a végletekig felaprózódott. A nagyüzemi, kényszerrel szövetkezettesített mezőgazdaság szükségszerű átépítése, a privatizáció, az élelmiszeripar és kereskedelem nagyrésztének külföldi kézbe adása, a

tőkehiány, a mezőgazdasági hitelek magas kamata, a támogatások leépítése, a magyar piac védelmének hiánya a mezőgazdaságot mélypontra juttatták. A beruházások visszaestek, az állatállomány nem éri el az 1938-as szintet, a mezőgazdasági termelés jelentősen csökkent. Az átalakulás nehézségei - a munkanélküliség, a fejlesztési források hiánya - hatványozottan sújtják a kistelepeket, különösen a pangó régiókban.

A jövőt illetően a mezőgazdaság tekinthet a legnagyobb nehézségek elé, mert az Európai Közösséghez való csatlakozásunk bizonyosan korlátozni fogja a mezőgazdasági termelést, hiszen erős versenytársai lehetnének az európai termelőknek. Számolni kell azzal, hogy a mezőgazdaság egyes ágazataiban tevékenykedő népesség aránya erősen csökkenni fog. A mezőgazdasági munkanélküliség már ma is jelentős. Előrelátó és pozitív stratégiára van szükség a mezőgazdaság (és az egész gazdaság) számára a csatlakozással kialakuló új helyzet kezelésére.

A természeti környezet

A gazdasági növekedés világszerte megváltoztatta a környezetet, és egyre erősebben károsította természetet. A fogyasztói szemlélet eluralkodása közelebb vitte a világot erőforrásainak kimerítéséhez, és komolyan veszélyezteti az életbevágóan fontos természeti rendszereket. Közép- és Kelet-Európa totalitárius politikai rendszerei még kevésbé törődtek a környezet megóvásával, mint a nyugati demokráciák. Ennek következtében a környezeti veszélyek Magyarországon is sokkal komolyabbakká váltak, mint Nyugaton. Noha a környezet állapota 1990 óta bizonyos területeken javult, és a legszennyezettebb területeken a szennyeződési folyamat lelassult - főleg a környezetet súlyosan károsító, ugyanakkor gazdaság-talan nehézipari üzemek leállítá-

sa következtében -, még mindig hatalmas feladatokat kell megoldani a környezet védelmében és a természeti értékek megóvásában. A felsorolt bajokat tetézi az, hogy a lakosság nagyrésze nincs tudatában a környezetvédelem fontosságának. Sajnálatos tény, hogy a gazdasági, politikai élet szereplőinek figyelmét és erejét a rövidtávú gazdasági problémák megoldása köti le. Biztató jel, hogy legalább a megnyilatkozások szintjén tisztában vannak a probléma fontosságával. A hosszútávú gondolkodás azonban többnyire hiányzik, még alapvető létérdekeink esetében is.

Hazánk természeti környezetének helyzete ellentmondásos. Számos helyen az egészséget komolyan károsító szennyezések találhatók (ipari létesítmények környéke, illegális hulladéklerakók, nagyvárosok, vegyszerekkel túlterhelt, ellenőrizetlenül kezelt mezőgazdasági területek, laktanyák stb.). Különösen jelentős károk figyelhetők meg néhány gigantomániás vállalkozás környékén. Örvendetes viszont, hogy számos terület megőrizhette ősi arculatát. Ahol a pénzsűke miatt nem tudtak iparszerű mezőgazdálkodást folytatni, ott a természeteshez közelálló életközösségek marhattak fenn. Ezekben a helyeken viszonylag rövid idő alatt sikerült öt Nemzeti Parkot létrehozni, és számos területet védelem alá helyezni.

A környezetvédelem egyik lényeges problémája, hogy kevés pénz jut a meglévő károk elhárítására, még kevesebb a környezetet kímélő eljárások bevezetésére. Itt kell felhívni a figyelmet arra a veszélyre, hogy a fejlett országok elavult technológiáikat és hulladékaikat igyekeznek hazánkba exportálni. Ehhez járul a privatizációt sok helyütt követően a természetet kirabló gazdálkodás.

(folytatjuk)

Református hírek

Az ökumenikus imahét idén január 19-én kezdődik és január 26-án fejeződik be. A nyitó alkalmon Szurovecz Vince esperes úr szolgál a református gyülekezetben 19-én vasárnap. A hidegre való tekintettel nem a templomban, hanem az Idősek Napközi Otthonában (Kálvin u. 10.) tartjuk ezt az alkalmat. Hétfőn 20-án a katolikus templomban leszünk, majd a további alkalmakon ismét az Idősek Napközi Otthonában. A hét minden napján 16.00 órakor kezdődnek a szolgálatok. Szeretettel hívjuk keresztyén testvéreinket ezekre az alkalmakra.

A heti szolgálatok az alábbi felekezeti megosztásban hangzanak el:

Vasárnap	római katolikus	Idősek Napközi Otthona
Hétfő	református	katolikus templom
Kedd	római katolikus	Idősek Napközi Otthona
Szerda	református	Idősek Napközi Otthona
Csütörtök	evangélikus	Idősek Napközi Otthona
Péntek	evangélikus	Idősek Napközi Otthona

1996. december 28-n tartotta egyházmegyénk alakuló közgyűlését Mezőberényben, melyen beiktatták hivatalukba egyházmegyénk megválasztott tisztségviselőit. A közgyűlést Dr. Kocsis Elemér leköszönő püspök igehirdetése nyitotta meg, melyben Péter első levele 5 fejezetének nyitó versein keresztül szólt a megválasztottakhoz és a közgyűlés résztvevőihöz, párhuzamba állítva a lelkészi és presbiteri szolgálatot. Szolgálatában rámutatott, miként lehet „...tisztá ésszel, tiszta szívvel, tiszta hittel, tiszta kézzel...” vezetni és vezetetni.

Az egyházmegye gyülekezetei nevében Szabó Endre megválasztott esperes köszönte meg Nagy László gyulai lelképásztornak 12 évi esperesi, valamint Varga Ferencnek ugyancsak 12 éves egyházmegyei gondnoki szolgálatát és átadta az egyházmegye ajándékát. Szabó Endre esperes és Béres István egyházmegyei gondnokok eskütételét a székfoglalók megtartása követte. Szabó Endre esperesi szolgálata vezérigéjének Mózes második könyvéből a 17. fejezet 9-13. verseit jelölte meg, és ezeket magyarázva vázolta, milyennek látja és milyennek szeretné látni a békési egyházmegye életét. Néhány gondolatot kiemelünk az elhangzottakból:

Isten népét az imádság segítette győzelemre. Ez a megújulás forrá-

sa is. Miként Mózes egyedül nem tudta végezni e szolgálatot, nekünk is szükségünk van az együtt munkálkodásra. Aki csak egyedül éli a hitét, vagy csak ember, illetve Isten felé figyel, az hamar elfárad. A közös szolgálatra nem mindenki kész, ugyanakkor másokat a közösség rekeszthet ki a szolgálatból. Nem csak imádkozni kell, hanem tenni is. A történetben Isten akaratával egyezően cselekedett Mózes, Áron és Húr, ezért nyugodhatott meg rajtuk Isten áldása. Amint az imádság nem lehet élet nélküli, az élet sem lehet meg imádság nélkül.

Mai helyzetünkről szólva elmondta, hogy kicsiny, erőtlén az

egyházban a személyes hitű közösség. Nem szűnhet meg addig a népegyház, míg meg nem születik a hitvalló egyház. Célkitűzése között jelölte meg, hogy minden települést be kíván sorolni valamelyik gyülekezetbe, hogy lehetőségük legyen a református híveknek egyházuk szolgálatát igénybe venni. Részletesen szólt még a szükségesnek tartott változásokról. Székfoglalójának zárszavában így fogalmazott: „...a jót igyekezem megtartani abból, amit elődeimtől tanultam...”

Béres István egyházmegyei gondnok Máté evangéliuma 6. fejezetének 25-34. versei alapján szólt terveiről. A gondnok szó jelentéstartalmát magyarázva arra a következtetésre jutott, hogy a gondnok Isten gondviselő munkájának képviselője, így kell tevékenykednie. Kiemelte, hogy az egyház nem a lelkészeké, hanem az egyháztagnaké is, és ennek meg kell látszani az áldozatvállalásban. Ki kell venni a lelkészek kezéből azokat a terheket, melyek nem tartoznak szorosan feladataik közé, hogy legyen idejük a továbbképzésre, a pásztorolásra, szolgálatuk hiánytalan betöltésére. Úgy látja, népünkre is ráillenek Jézus szavai: „Az aratni való sok, de a munkás kevés.” Hazánk missziós területté vált, Világi és lelkészi egyháztagnak együttműködése hozhat csak változást ezen a téren. A

szükszavú egyházi törvényt, mely az egyháztagnak köteleességéről szól, meg kell töltenünk tartalommal, sok-sok munkával, hogy általunk Isten gondviselő szeretetével találkozzanak az emberek.

A székfoglalók után tettek esküt a főjegyzők és a tanácsosok. A közgyűlés megválasztotta még előadóit, és a bizottságok tagjait, eskütételükre szintén ez alkalommal került sor. A gyűlés határozata értelmében a közgyűlések közötti időszakban az egyházmegyei elnöksége mellett a lelkészi és világi

tanácsosokkal kibővített egyházmegyei tanács irányítja az egyházmegye életét és az felel érte.

Nagy László gyulai lelképásztort, 1984-1996. között megyénk esperesét a Tiszántúli Egyházkerület lelkészi főjegyzőjének (püspök helyettesnek) választotta. Szolgálatába történő beiktatása január 18-án 10.30-kor lesz a Debreceni Nagytemplomban tartandó püspökszentelő egyházkerületi közgyűlésen.

Pentaller Attila ref. lelkész

Választás '96

Az alábbiakban közöljük azok névsorát, akiket az egyházmegye, illetve az egyházkerület gyülekezetei szavazatukkal a jelölt tisztségre megválasztottak. A megválasztott tisztségviselőknél e helyen is gratulálunk, s szolgálataikhoz Isten áldását kérjük.

A megválasztott tisztségviselők:

Egyházmegyei:

Esperes: Szabó Endre

Egyházmegyei gondnok: Béres István

Lelkészi főjegyző: Katona Gyula

Világi főjegyző: Dr. Csatári Géza

Lelkészi tanácsos: Hegedűs István

Pentaller Attila

Sipos Tas Töhötöm

Világi tanácsos: Dr. Csatári Géza

Márkus János

Nagy Sándor

Egyházkerületi:

Lelkészi tanácsos: Sipos Tas Töhötöm

Világi tanácsos: P. Nagy Zoltán

Zsinati:

Lelkészi képviselő: Sipos Tas Töhötöm

Világi képviselő: Dr. Csapó László

Dr. Pocsai Gábor

Lelkészi pótképviselő: Hegedűs István

Világi pótképviselő: Dr. Csatári Géza

Márkus János

A Tiszántúli Református Egyházkerület vezető tisztségviselői

Püspök: Dr. Bölcseki Gusztáv

Főgondnok: Dr. Bodnár Ákos

Lelkészi főjegyző: Nagy László

Világi főjegyző: Dr. Arday András

HALÁLOZÁS

A Katolikus Egyház szertartásai szerint eltemetett halottaink:

1. Hali Ferencné Gulyás Julianna 85 éves
Meghalt: 1996. december 18.
2. Fazekas Imréné Bohák Julianna 79 éves
Meghalt: 1996. december 23.
3. Csík Jánosné Gázó Mária 83 éves
Meghalt: 1996. december 26.
4. Kiss Imréné Mosonyi Mária 66 éves
Meghalt: 1996. december 27.

A Református Egyház szertartása szerint eltemetett halottaink:

Fekete Lajosné Csonki Erzsébet 86 éves; Meghalt: 1997. január 4.

Polgári szertartás szerint eltemetett halottaink:

Balla Ignác 72 éves; Meghalt: 1997. január 6.

Nyugodjanak békében!

Gidai Erzsébet

Gazdasági túlélésünk esélyei és az adósság ára

Az adósság ára V.

3. AZ ÁLLAMI VAGYON ELTÜNTETÉSE

A magyarországi privatizációs folyamat a különböző érdekcsoportok mérkőzésének színterére lett. Az 1990-es politikai hatalmváltást követően az új magyar tőkés osztály egyik rétege sem tudta kizárólagosan érdekeit érvényre juttatni a privatizáció során. E rétegeket alkotta a pártállami vezetőségi csoport, a reprivatizációs erők, a kis- és középburzsoázis réteg, az új politikai nomenklatura. Az érdekütközések eredményeképpen születtek az engedmények, így az önprivatizáció lényegében a spontán privatizációt állította vissza, ami a pártállam vállalati és állami vezetőinek tett engedményt jelentette, a kárpótlás a reprivatizációs törekvéseket elégítette volna ki az MNB hitelsomagja és az E-hitel, a KRP program pedig a kis- és középosztályt szolgálta ki.

A külön utak, a tenderek alkíthatósága az új politikai nomenklaturának kedvezett, a Társasági Törvény és az Átalakulási Törvény mindenekelőtt a külföldi tulajdonosoknak adta meg a legnagyobb kedvezményt a több éves adómérsékléssel.

A magánosítás legnagyobb károsultjai a munkavállalók lettek, akik az utcára kerültek, akiket kihagytak a privatizációs folyamatból. A privatizáció legnagyobb hibája nem az volt, hogy nem volt előkészített, hogy nem volt egyetlen időszakban sem privatizációs stratégia, hanem az, hogy nem vonták be egyenrangúnak a munkavállalókat, mint tulajdonosokat. Évtizedeken keresztül a köztulajdon szentségének dogmája érvényesült, jóllehet köztudott volt, ahol mindenki tulajdonos, ott senki sem tulajdonos. A privatizáció tehát a tulajdonviszonyok körül folyó hosszú vitát zárhatott volna le, kulturált módon a tulajdonosok nevesítésével, ha a magánosításba bevonja a hatalom a munkavállalókat, ha mindez a nyilvánosság előtt történik.

Ezzel szemben a hatalom képviselői és a holdudvaruk körében fillérekért megtörtént az állami vagyon kiárusítása, kizárva ebből a munkavállalók többségét. A mézesmadzagként szereplő MRP program mára gyakorlatilag erejét veszítette. Ezzel szemben a privatizáció terhére írható a munkanélküliség tömegessé válása, a magyar ipar és mezőgazdaság csődbejuttatása, a legértékesebb iparágak külföldiek kezére adása nem egyszer jelképes összegeként. Rövid távú pénzügyi érdekek kerültek a hosszú távú koncepciók, érdekek fölé, az eredmény az óriási vagyonvesztés, az állami vagyon „elolvadása”.

1989-ben az állami vállalatok mérleg szerinti vagyonának értéke 2000 milliárd forintot tett ki, a mérlegekben nem szereplő telkek becsült értéke további 1000 milliárd forintot tett ki. A 3000 milliárd forintot jelentő állami vagyon mai értéken 6000 milliárd Ft vagyoneértéknek felel meg.

Az 1989-1995 közötti privatizáció mintegy 6-700 milliárd forint értékű volt. A még megmaradt állami vállalatok értéke mintegy 1500 milliárd forintot tesz ki.

Mit mutatnak ezek az összegek? Ha a fenti értékeket az 1995-re valorizált teljes vagyoneértékéhez, a 6000 milliárd Ft-hoz viszonyítjuk, akkor az állami vagyoneértéknek mintegy 10%-át volt képes az állam a központilag vezérelt privatizáció keretében magánosítani, a tulajdonnak további mintegy 20%-a állami kézben maradt, a teljes vagyoneértéknek mintegy 70%-a azonban eltűnt, illetve részben önkormányzati és banki tulajdonba ment át. Az „elolvadt” állami vagyon összege 4000 milliárd Ft-ot tesz ki. Ez azt is jelenti, hogy a magánosítás „kicsúszott” a kormányzat kezéből, más fo-

lyamatok működtek közre, a privatizáción kívül magántőke felhalmozódása ment végbe. Ebben jelentős mértékben közreműködött az 1987-1990 között lezajlott spontán privatizáció, a külföldre kiáramlott vagyonmentésnek feltüntetett tulajdonhányad, a magyar számviteli rendszer módosítása nyomán megjelenő vagyonvesztés (mindenekelőtt az amortizációs elszámolások következtében), a vállalatok külső (elsősorban keleti) és belső piacvesztése.

A fiktív módon kimutatott vállalati jövedelmekből (pl. az amortizációs elemek vállalati jövedelemként jelennek meg) bér és adó keletkezett. Tehát végül is az állami vállalatok el nem számolt amortizációja a magántőke felhalmozását jelentette, s ezzel az állami vállalatok vagyonvesztése jelentős részben a magántőke felhalmozódásának forrása lett. A magas adóterhek következtében azonban elterjedt sajátosságá vált az adóeltitkolás, s így állt elő az a helyzet, hogy a magánszektor gyors kiépülésével nem tart lépést a befizetett adók mennyisége, ezáltal csökken a költségvetési bevétel. A külföldi működőtőke beáramlása 8 milliárdra tehető, ebből az összegből mintegy 4 milliárd dollár köthető a privatizáció folyamatához, a többi új vállalkozások alapítását finanszírozta. Vagyis a külföldi tőke a privatizációs bevételek felét adta, a termelt profitnak azonban több mint 60%-t tette zsebre és ennek javarészt kivitte az országból. Ez azt is mutatja, hogy a külföldi befektető a legértékesebb állami vállalatokat szerezte meg, mint például az élelmiszeripart, gyógyszeripart vegyipart stb. igen alacsony, nemegyszer jelképes áron. A megvásárolt vállalatoknál jelentősebb technológiai átalakítást nem hajtottak

vége, ezzel szemben behozták saját termékeiket, s ugrásszerűen megemelkedtek a fogyasztói árak. A külföldi cégek többsége tehát lényegében a piacot vásárolta ki saját termékei számára.

A privatizáció talán legsötétebb területe, a spontán vagy nem ellenőrzött privatizáció. A spontán privatizáció 1987-ben indult, több állami nagyvállalat belső gyáregységeinek társasági formába való átszervezésével és a vállalati központ vagyoneközponttá történő átalakításával. (Egyik első ilyen cég volt a nagy vitát kiváltó Medicor átalakulása.) A spontán privatizáció ellenőrzésére alakult 1990-ben az Állami Vagyonügynökség, ami a központilag vezérelt privatizáció kormányzati intézménye volt. Ennek ellenére a spontán privatizáció nem állt le, csupán módosult, továbbra is alakultak az állami vállalatok belső egységeiből társaságok, ezek többé-kevésbé ellenőrizetlenül váltak magántulajdonossá. Hasonló folyamat zajlott a felszámolási eljárásoknál, amikor is az állami vagyon egy része magáncégekbe került át és a vagyonvédelmi törvény korlátai mellett is sorra alakultak az állami vállalatoknál bevált Kft-k, betéti társaságok. A csődeljárásokkal tovább terebélyesedett a vagyonekimentés.

Az adózás kikerülése érdekében a vagyon nagy hányadát külföldre menekítették. Az import túlszámlázása, az export alulszámlázása, a nemzetközi vállalatok külföldi és magyar egységei között alkalmazott elszámoló árak alkalmasnak bizonyultak arra, hogy a magyarországi profit nagyobbik részét az adóztatást kikerülve, külföldre menekítsék. Ezt ösztönözte a felülértékelt forint is, hiszen a teljes importliberalizáció közegében erős forinttal serkentették az importot, míg az export ösztönzése nem valósult meg, mindenekelőtt a termelés élénkítés hiánya miatt.

(folytatjuk)

Jegyzőválasztás

A képviselőtestület 1996. november 5-én felmentette Dr. Tózsér Zsuzsa jegyzőt és pályázatot írt ki az állás betöltésére. A pályázati kiírás a Szentandrás Híradóban is megjelent. A jelentkezési határidő december 20-án járt le. 7 fő adta be pályázatát:

Dr. Dedek József	Szentes
Strassburger Gyöngyi	Szarvas
Mikó László	Szarvas
Hangya István	Békésszentandrás
Csápainé Pintér Mária	Békésszentandrás
Kolohné Dr. Kulik Éva	Hunya
Sándor Andrea	Csongrád

A pályázókat a testület által választott bizottság január 6-án hallgatta meg, és alakította ki előterjesztését. A képviselőtestület január 6-án este ült össze az új jegyző megválasztására. A bizottság két személyt ajánlott: Hangya Istvánt és Kolohné Dr. Kulik Évát jegyzőnek. A titkos szavazás eredménye alapján Kolohné Dr. Kulik Éva 8:4 arányban kapott bizalmat a testülettől, és 1997. február 1-től ő lesz határozatlan időre jegyzőnek kinevezve.

A megválasztáshoz gratulálunk, munkájához sok sikert kívánunk.

Sinka József
polgármester

FELHÍVÁS!

A Polgármesteri Hivatal értesíti a lakosságot, hogy a súlyos mozgáskorlátozottak közlekedési kedvezményeit az érintettek

- szerzési támogatást
- átalakítási támogatást
- közlekedési támogatást
- parkolási engedélyt

1997. április 30-ig igényelhetik a Polgármesteri Hivatal iktató irodájában.

TOP VIDEO SHOP

- Januári megjelenések:
- Vámpír Brooklynban (Eddie Murphy)
  - A Fantom; - Bilbo főőrzs
  - Ragadozó 3.
  - Közönséges bűnözők
  - Tűzparancs
  - Képtelen megoldás (Sandra Bullock)

- Februári előzetes:
- X-akták 5.
  - Még zöldébb a szomszéd nője
  - Drágám, add az életed!

Január 31-ig még tart a Kettőt fizet, hármát vihet akciónk!

Kellemes videózást 1997-ben is!

Békésszentandrás, Hunyadi u. 7.

Képviselői hírek

Országgyűlési képviselőink az elmúlt hetekben elsősorban törvényhozási feladataikat végezték. A Parlament hat év óta első ízben még jóval a karácsonyi ünnepek előtt elfogadta az ország költségvetését és a Társadalombiztosítás költségvetését. Az év végi parlamenti törvénykezési hajszán kívül Szöllősi Istvánné körzetünk országgyűlési képviselője rendkívül fontos külföldi tanácskozásokon is részt vett, még Földesi Zoltán MSZP-s képviselő úr az alábbi programokon, megbeszéléseken vett részt.

- **November 22-én** a Közköztudás Napján megyei oktatási fórumot tartott Szöllősi Istvánné Békéscsabán, melyen részt vett a megye több szocialista országgyűlési képviselője, így dr. Simon Imre, aki a Megyei Közgyűlés elnöke is, Tóth Károly békéscsabai, Tóth Sándor a mezőkovácsházi körzet képviselője és Földesi Zoltán képviselő úr is.

- Ugyanezen a napon tett látogatást Békés megyében az MSZP Országgyűlési Képviselőcsoportjának vezetése, melynek megyei és Burány Sándor frakcióvezető-helyettes szarvasi programjáról már beszámoltunk.

- Szöllősi Istvánné **november 23-26. között** részt vett a Kelet-Közép Európai Országok oktatási konferenciáján, amin az egész átalakuló régió közoktatásának helyzetéről, lehetőségeiről volt szó, - a képviselő asszony előadója volt a rendezvénynek.

- Földesi képviselő úr részt vett **november 30-án** a Békésszentandrás Önkormányzat hagyományteremtő Szent-András napi rendezvényein, a falugyűlésen és a Kishegyesi - Jugoszláviai testvérközség - delegációjával rendezett programokon.

- Szöllősi Istvánné **december 2-10. között** az Amerikai Egyesült Államokban járt, ahol Közép-Kelet Európából elsőként fogadták Őt, mint szakszervezeti vezetőt a Világbank és a Nemzetközi Valutaalap szakemberei. A tanácskozásra a képviselő asszony kezdeményezésére, az Oktatási Internacionálé vezetőinek közbenjárására került sor, és témája a kelet-európai országok

közszolgálati szférájának átalakítása volt. A képviselő asszony kifejtette annak a monetáris politikának negatív hatásait, amit hazánkban is folytatnak az egészségügyi, oktatási, tudományos és általában a közszférában a nemzetközi pénzügyi szervezetek nyomására.

- A képviselő úr részt vett a szarvasi egészséges ivóvíz beruházás ünnepélyes átadásán **december 6-án**.

- Földesi Zoltán a Közlekedési Minisztérium vezetésétől a Parlament plenáris ülésén azonnali kérdésben érdeklődött a keleti országrész, így Szarvas és Gyomaendrőd körzetének közlekedési viszonyairól az E5-ös azóta átadott fizető autópálya vonatkozásában.

- Földesi Zoltán képviselő úr részt vett a Kondorosi Képviselőtestület **december 12-én** tartott azévi utolsó testületi ülésén.

- Képviselőink részt vettek a Szarvasi Stabák Agro Line Kft. évváró rendezvényén **1996. december 18-án**.

- **December 20-án** a képviselők a Megyei Közgyűlésen fórumon tájékoztatták a testület tagjait parlamenti munkájukról.

- Szöllősi Istvánné képviselő asszony január 20-tól kezdi munkáját a körzetben fogadóórákkal és vállalkozói fórummal, melyről külön tájékoztatjuk a választópolgárokat.

- A képviselők és a képviselői iroda nevében Bíróné Fazekas Mária irodavezető a lap minden Tisztelt Olvasójának békés, boldog új évet kíván.

Képviselői Iroda

*Az 1997-es új
esztendő alkalmából
kívánunk
Békésszentandrás
minden lakosának
sikereiben gazdag,
békés, boldog új évet!*

Földesi Zoltán
az MSZP Békés megyei
országgyűlési képviselője

Szöllősi Istvánné
Békés megye 5. sz.
választókerület
országgyűlési képviselője
Magyar Szocialista Párt
Békésszentandrás
Szervezete

Helytörténeti emlékeink

Körök és egyesületek V.

(Szemelvények a Szentendrési Népkör életéből)

A kedves Olvasó a népkörrel kapcsolatos sorozat első részében arról értesült, hogy a népkör megalakításának fő célja az volt, idézem: „...a nép az olvasás által annál inkább kiképezve legyen, hogy a nép szellemi kifejlését eszközöljék elhatározták, hogy olvasó egyletet alakítanak... Népkör cím alatt...” A megalakulás után az ideiglenes vezetőségnek első gondja volt, hogy helyiséget szerezzen, ahol a tagok esténként összejöhetnek és hasznos szórakozással töltik idejüket. A korabeli jegyzőkönyvből kitűnik, hogy egy kamra helyiséget olvasó szobának alakították át, és két éven át legnagyobb szorgalommal látogatták. Esténként nyilvános felolvasásokat tartottak. Már az első időszak jegyzőkönyveiben is szerepelnek a fentiekhez kapcsolódó határozatok. Az ideiglenes elnök megválasztása mellett gondja volt a népkörnek, hogy könyvtáros is választassék. Úgy gondolom, hogy ebben a folytatásban nem lesz haszontalan, ha olyan határozatokat válogatunk a több mint nyolcvan évig fennálló népkör jegyzőkönyveiből, melyet a megalakulás első évtizedeiben hoztak. A határozatokból megismerjük, hogy a népkör tagságát és vezetését mi foglalkoztatta.

Legelőször az 1868. január 16-i közgyűlés határozataiból lássunk egyet: „Nyíri Bálint könyvtáros úr szívességgel visel-

tett a Népkörnek, hogy Ludas Matyi és a Március 15-e című lapokat egy félévre - saját költségén - járni fogja.” A következő évben a választmányi gyűlés az alábbiak szerint határozott az újságok megrendeléséről: „1869 évre az alábbi lapokat rendeljük meg: Hon, Aranytrombita, Pesti Hírlap, Magyarország, Nagyvilág, Ludas Matyi.” E mellett Csányi Barna segédlelkész úr pedig a Népszázló című lap megrendelését ajánlotta. A választmányi gyűlés az ajánlatot elfogadta. Ugyancsak érdemes kiemelni az 1870. január 30-i közgyűlés határozataiból az alábbiakat: „Justh István úr szívességből egész évre a Bolond Istók című humorisztikus lapot a körnek megrendelte. A nevezett Justh István úrnak hálás köszönet nyilvánítván, Nyíri Bálint jegyző és könyvtáros bízott meg a népkör köszönetét kifejezni.” Ki volt ez az ember? Szűkszavúan szólnak róla a későbbi jegyzőkönyvek is, amiből csak azt lehet megállapítani, hogy nem szentendrési illetőségű volt. Példa rá az alábbi jegyzőkönyvi bejegyzés is: Az 1873. január 12-én felvett jegyzőkönyv határozataiban olvashatjuk: „Tekintetes Justh István úrnak, Népkörtünk iránti áldozatkészségéért újévi üdvözlét megküldése határozott el, melyre az Elnök úr kéri fel.” Egy másik határozat a közfelkiáltással megválasztott és en-

nek tudatását Tiszteletes Darabos Sándor elnök úr vállalta magára. A fenti határozatok is utalnak az idegen illetőség mellett. Később még két alkalommal találkozunk nevével a jegyzőkönyvekben. „Az 1874. évre is ad ajándékba lapokat a népkörnek Justh István úr, ezért köszönet szavaztatik és megéljeneztetik általánosan.” Az utolsó bejegyzést az 1875. január 10-i jegyzőkönyvben olvashatjuk: „Zih Károly alelnök ismertette Justh István levelét, melyből kitűnt, hogy a népkörnek 1875 évre is ad ajándékba újságot.”

Ki volt hát Justh István, aki éveken keresztül nagylelkűen támogatta a szentendrési olvasókört? A kérdést nem olyan könnyű megválaszolni, hiszen az utolsó bejegyzéstől több, mint 120 év telt el. Azonban, ha több olyan körülményt vetünk össze, amely e kérdéshez kapcsolódik, minden valószínűség szerint közel járunk a megválaszolóhoz, ha kilétét az Orosháza melletti Szenttornyán birtokos Justh családnál keressük. Azonban hátra van még a másik kérdés megválaszolása: hogyan került Justh István kapcsolatba Szentendrissal, pontosabban a múlt század közepe táján megalakult olvasókörrel? A válasz egyértelmű, csakis Zih Károly és Nyíri Bálint tanító urak által, akik az olvasókör alapítói és első vezetői voltak. Emlékezzünk, a „Szentand-

rési Híradó” 1996. szeptemberi számában olvashattuk, hogy a népkör megalakulásakor, illetve a székház vásárolásakor sorsjegyet bocsátottak ki és vidéken több, mint 700 db-ot Zih és Nyíri tanító urak értékesítettek (a környező városokban és falvakban). Elnézést kérünk az olvasótól, hogy e témánál sokáig időztünk, de úgy érzem, ezzel közelebb kerültünk Justh István és a népkör öt éves (1870-1875) kapcsolatához. A továbbiakban megemlíteném, hogy az 1867-1913-ig meglévő népköri jegyzőkönyvekben minden évben megtalálható az újság megrendelés, ha évenként változott is a megrendelt példányok száma a népkör anyagi erejétől függően, de mindenkor kielégítették az olvasókört, ill. a tagság ebbéli igényét.

Végül megemlíteném még, hogy az újságok megrendelésével párhuzamosan nem maradt el a könyvek vásárlása sem. Már az első években - pedig pénzsűkésben voltak - könyvtárt rendeztek be és évenként gyarapították is azt, hogy a tagság kölcsönigényeit a könyvekből is kielégítsék. A könyvvásárlásról hozott jegyzőkönyvi határozatoknál, valamint más egyéb jelentősebb határozatról, a híradó közvetkező számában, a sorozat befejező részeként lesz szó.

(befejező rész köv.)

• Szabó Imre

Mint minden út, ez is nagyon nehéz volt. Honfoglalás... Mi mindent rejt ez a szó? Baj, szenvedés, megpróbáltatás, fájdalom, áldozat, kétségek, - mindezek a végleges, az egyetlen, az új hazát.

Koltay Gábor filmje egy nagyszerű alkotás, népünk talán legnagyobb vállalkozásáról. Jó volt látni a Varga Mátyás díszletei közt megelevenedő vándorló őseinket Kemenes Fanni jelmezeiben. A remek operatőri munka méltó volt a film szellemiségéhez. A természet megújuló, megunthatatlan, örök szépsége szinte elvarázsolt bennünket. Az Árpádot alakító Franco Nero játéka fejedelmi volt. Sinkovits Imre Álmos szerepében felejthetetlen marad sokak számára.

Vár rád az út...

Koltay Gergely zenéje és a szövegek a film „hallható főszereplői”. A látványt, a zenét és a színészi munkát ötvözte a rendező, alátámasztva ezzel a film mondanivalóját: összefogásra csak az erősek képesek. Elgondolkodtató, meghatározó alkotás, éppúgy, mint a Koltay-művek. Példaként említem az István, a királyt és az Attila - Nemeskürty István írása szerint - rockoperát. A Honfoglalást, ha majd neves, külföldi filmszakemberek vetítik, ők is látni fogják, hogy e vérrel könnyel szerzett hazában milyen kevés pénz jut filmművészetre, művészetekre. Nem láthattunk

igazi tömegjeleneteket, monumentális díszleteket, szupertechnikát, helyette közeli képeket, párbeszédet, és néhány, de mégis szép tájfelvételt mutattak be. E szerény lehetőségek mögött is felsejlett László Gyula professzor és Nemeskürty tanár úr személyisége, akik a téma ma élő legnagyobb klasszikusai. 100 évvel ezelőtt Feszty Árpád készítette el az azóta szépen felújított Körképet, Árpád arcában az önarcképet festette meg a művész. Most a filmvásznon Franco Nero keltette életre a „Turul nembéli Árpád vezért” (Nemeskürty: A magyar küldetéstudat

története c. könyvből idézve). Remélem, 100 év múlva, az akkori magyaroknak is lesz egy meghatározó találkozási az akkori művészeti nyelven megfogalmazott újabb Árpáddal. Hogy miért csak remélem, - mert a téli szünet utolsó napjaiban Szarvason a Turul Moziban nem nagyon tolongtunk, a telefonos jegyrendelés nem volt szükséges, alaphelyárral üres padosorok is adódtak. Pedig „Ez a föld a tiéd” és „Úgy élj, te legyél virágnak virága”, mégis „Kell még egy szó, mielőtt...” Itt már nem elég egy szó, ez a film se elég, valami más is kellene, mert

„Ez a föld a tiéd,
Ha elmész visszavár”

Bódi Mária

Az Ipartestület hírei

A Békésszentandrási Ipartestület Elnöksége 1997. január 7-én megtartott ülésén úgy határozott, hogy a január 1-től bevezetendő társadalombiztosítási jogszabályok és adóbecslés miatt csatlakozik ahhoz a kezdeményezéshez, hogy országos tiltakozó akció legyen.

Az elnökség egyetért azzal, hogy a január 1-jén életbelépő társadalombiztosítási jogszabályok elhibáztak és alkotmány-sértők. A rendelkezések megszüntetik a munkaviszony melletti egyéni vállalkozók kiegészítő tevékenységét és az általuk fizetett 10% baleseti járulék helyett jövedelemtől függetlenül alsó határként a mindenkori minimálbér 39 + 6%-ának megfizetésére kötelezi őket. A békésszentandrási iparosok, vállalkozók igazságtalannak érzik az adóbecslés bevezetését. Az 1997. február 15-ig beküldendő bevallás - minisztériumi táblázatgyűjte-

ményben szereplő - legkisebb „elvárt” jövedelemértéke 171.700 Ft (az 1996. évi minimálbér összege). A január 1-től életbelépő társadalombiztosítási- és adórendelkezések sokakat a vállalkozói igazolvány visszaadására kényszerítik, elősegítve ezzel a feketegazdaság további bővülését. Évek óta nem lenne a cél, sahozott rendelkezések ez irányban éreztetik hatásukat.

Sok állampolgár jövedelemkiegészítésként folytatott eddig kiegészítő tevékenységet, elősegítve ezzel megélhetését, nem segélyért folyamodott. Nem vállalkozóbarát jogszabályok készültek újra. Az érdekképviselteknek együttesen fel kell lépni az 1997. január 1-től életbelépett - vállalkozókat sújtó - társadalombiztosítási- és adótörvények ellen. A Kormánynak nem lehet célja a vállalkozók ellehetetlenítése, aminek ezen túlmenően sok negatív következménye lehet.

Ipartestület Elnöksége

**A BÉKÉS MEGYEI
AGRÁRKAMARA
GAZDA-TÁRS KHT-ja
értesíti a gazdálkodókat,
hogy az 1997-es évben is
forgalmaz kukorica,
napraforgó és
zöldségvetőmagokat,
valamint műtrágyát széles
választékban.**

**Érdeklődni lehet a
gazdajegyzőnél
fogadóórákon:**

kedd 8-12 óráig

szerda 8-12 óráig

**A Békés megyei
Kézműves Kamara és a
békésszentandrási
Ipartestület közös
szervezésében
1997. január 24-én
(pénteken) délután
15 órai kezdettel
adótanácsadást tartunk
a Békésszentandrás,
Fő u. 16. sz. alatti
Ipartestületi
tanácskozóteremben.
Minden érdeklődőt
várunk.**

Ipartestület Elnöksége

**1997 február 1-jén
(szombaton) 19 órai kezdettel
megrendezésre kerül a helyi
Körös Vendéglőben a
vállalkozók bálja.**

**Jegy ára: 750 Ft/fő. Birkavacsora,
zene, tombola lesz.**

**Jegyek vásárolhatók az
Ipartestület elnökségi tagjainál -
Bobvos János, Bagi János,
Barna Antalné, Benedek Sándor,
Bencsik Imre, Csipai László,
Kiss Lászlónál -, valamint az
Ipartestület irodájában
kedden és pénteken -
ügyfélfogadási időpontban
- este 17 órától 19 óráig az
ügyvezetőnél.**

Ipartestület Elnöksége

A Gazdajegyző

Ismertető a mezőgazdasági őstermelő

A nagy érdeklődésre való tekintettel néhány általánosan felvetődő kérdésre kívánok válaszolni az alábbiakban:

Kinek célszerű kiváltania az igazolványt?

Mindenkinek, aki eladásra is termel élelmezésre szolgáló növényi és állati terméket és szeretné megkapni azokat az adókedvezményeket, amelyek e termék előállításához kapcsolódnak. A kedvezményezett termékelőállítás az úgynevezett őstermelői tevékenység, amelybe a törvény szerint a következők tartoznak:

- növénytermelés, kertészeti termékek előállítása, a virág és dísznövény, a hínár, az alga, a virágként és dísznövényként értékesített gyógynövények kivételével,

- élőállatok tenyésztése és állati termékek előállítása, a sport- és versenyló, az élő- és lőtt vad, a kutya, a macska, továbbá egyes kisállatok, a vírus- a szérum-állatok és szérumtojások, a dísz- és állatkerti állatok, a vadgazdálkodási termékek kivételével,

- az erdei, mezei melléktermékek gyűjtése.

Mi a feltétele az őstermelői igazolvány kiváltásának?

1. Az igazolvány csak az előzőekben felsorolt - kivételeknek nem számító - tevékenységre, azok bármelyikére váltható ki, ha a tevékenységet a magánszemély nem egyéni vállalkozóként végzi.

2. Igazolványt csak az kaphat, aki 16 éves már elmult.

3. Az igazolvány kiadásának további feltétele, hogy az őstermelő tevékenységet folytató magánszemély nyilatkozatot adjon a saját gazdaságáról: a saját tulajdonában lévő, vagy bérelt, vagy használatra átengedett termőföldről, állattartásra alkalmas épületekről, általában a termelés feltételeiről.

Hol lehet az igazolványt kiváltani?

Az igazolványt az állandó lakóhely szerinti gazdajegyző adja ki előre meghirdetett fogadóórákon.

Kötelező-e az igazolvány kiváltása?

Nem kötelező, de célszerű, mert igazolvány nélkül szigorúbb szabályok szerint kell adózni. Akinek van igazolványa, őstermelőnek számít és a következő előnyöket élvezi:

- ha az éves bevétele kevesebb 250 ezer forintnál, nem kell adóznia, adóbevallást sem kell adnia (ha nincs más jövedelme).

- ha az éves bevétele nem több 3 millió forintnál, kistermelőnek számít és bevétele 40%-át igazolás nélkül levonhatja költségként, emellett a számlákkal igazolt költségeit is elszámolhatja, vagy a költségszámolás helyett általánadózást is választhat.

- a kistermelő, ha nem az általánadózást választja, illetőleg az őstermelő (bármekkora is a bevétele), az őstermelői jövedelmének az adóját és a könyvelő díját levonhatja az adójából, legfeljebb évi 100 ezer forintig terjedő összegben.

Az igazolvány bármikor kiváltható, de célszerű már az első értékesítés előtt beszerezni. Ugyanis attól, aki a termék vásárlójának (kivéve, ha az magánszemély) nem tudja bemutatni az igazolványt, attól adóelőleget kell levonni (ha növényt adott el, 12%-ot, ha állati terméket értékesített, 4%-ot). Az igazolvány bemutatása esetén adóelőleget nem kell levonni, viszont az értékesítés ellenértékét a felvásárló (bármely vállalkozás, intézmény, szervezet, amely őstermelői terméket vesz) beírja az igazolvány részét képező értékesítési betétlapra. Fontos tudnivaló, hogy akár van igazolvány, akár nincs, az érté-

kesítés összegét a felvásárló jelenti az adóhatóságnak, ily módon utólag is ellenőrizhető, hogy a mezőgazdasági termékek eladói jogosultak-e az őstermelői kedvezményekre.

Mi történik azzal, aki nem jut időben az igazolványokhoz?

Az első évben, 1997-ben könnyítés, hogy június 30-áig az igazolvány nélkül sem kell levonni adóelőleget az őstermelői termékek ellenértékéből. További könnyítés, hogy a második félévben is még úgy lehet az igazolványt kiváltani, hogy azzal egész évre vonatkozóan tanúsítható az őstermelői tevékenység.

Meddig érvényes az igazolvány?

Az igazolvány három évre szól, de minden évben március 20-áig újra érvényesíteni kell a gazdajegyzővel. Későbbi időpontban a gazdajegyző már csak az év hátralévő részére érvényesítheti, kivéve, ha az adóhatóság engedélyezi a január 1-jétől számított érvényesítést.

Mi történik, ha az őstermelői igazolvány megrongálódik vagy elvesz?

Az elveszett vagy megrongálódott őstermelői igazolvány helyett a gazdajegyző új igazolványt állít ki, ezen a korábbi igazolvány adatait feltünteti. Az értékesítési betétlapra ilyen esetben a vételi jegy(ek) és a saját bevételi nyilvántartás szerint kell az adatokat feltüntetni. Ha bárki őstermelői igazolványt talál, azt az adóhatósághoz kell eljuttatni.

Ingyenes-e az igazolvány?

Az igazolvány kiváltásának a díja 1000 Ft, de ezt az összeget 1997-1998. években nem kell megfizetni.

Ki és mit írhat be az őstermelői igazolványba?

- Az őstermelői igazolványt a gazdajegyző állítja ki, sorszámozza és nyilvántartja.

- Az értékesítési betétlapra az őstermelői termék vásárlója írja be az adásvétel adatait, emellett vételi jegyet is kiállít és átad az őstermelő magánszemélynek.

- Az olyan értékesítés esetén, amelynek az ellenértékét a vásárló bármely ok miatt nem írta be (pl. az elszámolás később történik és a pénzt postán vagy átutalással küldik el, vagy a vásárló magánszemély), a mezőgazdasági őstermelőnek a külön vezetett bevételi nyilvántartásába kell beírnia ezen az értékesítések ellenértékét, és azok negyedéves összesített adatait kell az értékesítési betétlapra bejegyeznie.

A mezőgazdasági őstermelő milyen személyi jövedelem-adózási módok között választhat?

Az adózási módok egész évre választhatók, egyik adózási módról a másikra áttérni csak a következő évben lehet. A választást az előző évről szóló adóbevallásban is jelezni kell, illetőleg az igazolvány érvényesítésekor is nyilatkozni kell erről a gazdajegyzőnél.

- **Tételes költségelszámolás** alkalmazása esetén az éves bevétellel szemben a felmerült költségeket számlákkal (vagy ezzel egyenértékű más bizonylattal) kell igazolni. Ennél az adózási módnál lehetséges a veszteség elhatárolása öt évre vagy visszamenőlegesen két évre, továbbá az értékcsökkenési leírás is alkalmazható. A mezőgazdasági kistermelő „átállási költségnyad” címén az éves bevétel 40%-át igazolás nélkül is elszámolhatja költségként, de akkor veszteséget nem lehet elhatárolni.

- **10%-os költségnyad** alkalmazása esetén az éves bevétel 90%-a minősül jövedelemnek. A 10%-os költségnyadot nem kell igazolni.

- **A mezőgazdasági kistermelői általánadózás** alkalma-

h í r e i . . .

igazolványról

zása esetén a bevétel 8%-a számít jövedelemnek akkor, ha az állat, vagy állati termék értékesítéséből származik, a bevétel 20%-a a jövedelem akkor, ha egyéb (növényi) őstermelői terméket értékesít az őstermelő. Az átalányadózás alkalmazása esetén nem lehet igénybe venni a 100 ezer forintig terjedő adókedvezményt.

Mit kell tudni a kezdő őstermelőknek?

Minden őstermelőnek tudnia kell, hogy 1997-ben „kezdőnek” számít. Aki kezdő, az a tevékenységének kezdetét megelőző három évben felmerült, bizonylattel igazolt kiadásait a kezdés évében elszámolhatja költségként. Fontos azonban, hogy az olyan költségek, amelyeket az őstermelő 1997. előtt egyszer már bármilyen módon elszámolt, nem vehetők újra figyelembe.

Hogyan és milyen adókulcsok szerint kell adózni?

Az őstermelőnek, ha a leírta szerint a bevételéből van jövedelme, azt a többi jövedelmével össze kell vonnia és az adótábla szerint meg kell állapítania az adót. Ebből jár a legfeljebb 100 ezer forint adókedvezmény. Ez alól kivétel az átalányadózás, amikor a jövedelmet nem kell összevonni és az adókulcsokat is külön határozza meg a törvény. A további tudnivalókat majd az adóbevallás útmutatója tartalmazza.

Kell-e adóbevallást adni?

Kell. Azonban nem kell adóbevallást adnia annak az őstermelőnek, akinek az éves bevétele nem haladja meg a 250 ezer forintot. Ha azonban akar adóbevallást adni, mert vannak költségei és most csak azért nincs több bevétele, mert pl. még nem fordult termőre az ültetvény, vagy az állat még nem nevelés alatt van, akkor

készíthet adóbevallást, hiszen ezáltal tudja a költségeit a későbbi évekre elhatárolni.

Kell-e adószámot váltani?

Adószámot csak annak kell kérnie, aki a költségnyelvényében lévő áfát vissza akarja igényelni és ennek érdekében vállalja a számlaadást és az ahhoz tartozó pénztárcönyvvizetést. Tehát aki az áfa kompenzációs eljárást alkalmazza, annak nem szükséges adószámot kérnie.

Milyen társadalombiztosítási (tb) befizetések terhelik az őstermelőt?

Az őstermelőnek csupán amiatt, hogy igazolványa van, nem kell tb-t fizetnie. Ha van más tevékenysége, amely után ő maga, vagy pl. a munkáltatója a tb-t megfizette, vagy más biztosított eltartottjának számít, esetleg valamilyen egyéb különös okból jogosult az egészségbiztosítási szolgáltatásokra (pl. nyugdíjas, gyese van), akkor őstermelőként a tb-t nem kell fizetnie. Ha azonban az előző esetek egyike sem áll fenn, akkor az adóköteles jövedelme után, de legalább a mindenkori minimálbér után 11,5% egészségbiztosítási járulékot és havi 1800 (napi 60) forint egészségbiztosítási hozzájárulást kell fizetnie.

Kell-e helyi adót fizetni?

Akkor kell, ha az adott településen van az őstermelőre is kiterjedő helyi adó. A jegyző vagy a gazdajegyző ad erről felvilágosítást.

Kamarai taggá kell-e válnia az őstermelőnek?

A gazdasági tevékenységet folytatóknak kötelező a kamarai tagság. Az őstermelői igazolványt azonban akkor is ki kell adni az őstermelőnek, ha a kamarába történő belépése az igazolvány kiváltásáig nem történt meg.

Táncbemutató

1996. december 7-én került megrendezésre a társastánc-tanfolyamra beiratkozott gyerekek záróvizsgálója. Zsúfolásig telt a Kultúrház. Rengeteg szülő, családtag, ismerős volt kíváncsi az eltelt néhány hónap munkájának eredményére. A legkisebbektől a legnagyobbakig (Vértessy Társastáncklub

tagjai), mindenki tudása legjavát adta. Elnézve az utánpótlást, azt hiszem lesznek, akik még sok örömet okoznak majd a nézőknek és nagyon szép sikereket Békésszentandrásnak és a Vértessy Társastáncklubnak. Mindezt köszönet illeti Csonki Borbálát és édesanyját, Bori nénit.

FELHÍVÁS!

A Békésszentandrás Általános Gazdakör értesíti a mezőgazdasági termelőket, hogy 1997. 01. 23-án (csütörtök) 18 órakor a helyi Művelődési Házban tájékoztatót rendez az őstermelői igazolványok kiváltásáról, a '97. évi agrártámogatásokról, valamint a '97-es adózási tudnivalókról.

Minden érdeklődőt szeretettel vár:

a Gazdakör Vezetősége

IRISZ SZÖNYEGBOLT ajánlata!

Békésszentandrás, volt ruházati bolt helyén.
Telefon: (66) 313-492

- 4 m széles import I. oszt. padlószőnyeg a környéken a legolcsóbban - már 1.690 Ft/m-től, nagy választékban.
- 2 m széles PVC padló az idei év slágermintáival kapható vagy megrendelhető.
- Nyers-fehér pamut középszőnyegek, falvédők csak itt, méretre is rendelhetők termelő áron.
- Kapható továbbá sokféle kézi, gépi, juta, len, gyapjú futó és összekötő szőnyegek.
- Különleges ajánlat: SYMPATEX csúszásmentes fürdőszobai szőnyeg 1.590 Ft/m-ért.

Nyitvatartás:

H-P 9.00-12.00 és 13.00-16.30 óráig
Sz 9.00-12.00 óráig

Személyes vagy telefonos bejelentés alapján bármikor!

Hasznos információk

Köszöntjük a szentandrásí

– beszélgetés Pekár Csabával, a DÉGÁZ Rt. szarvasi

Az előző év végén, szinte karácsonyi ajándékként jónéhány szentandrásí lakásban megérkezett a várva várt vezetékű földgáz. Ez adta az alkalmat arra, hogy kicsit szélesebb körű tájékoztatást adva leüljünk Pekár Csaba úrral beszélgetni. Igyekeztünk minden olyan kérdést körüljárni, amely közérdeklődésre tarthat számot.

- Kezdjük talán az elején. Mikor került gáz alá a rendszer, milyen sorrendben kezdődtek a bekapcsolások?

- Először is szeretném köszönteni új, szentandrásí fogyasztóinkat, a leendő új fogyasztókat, és Békésszentandrás minden polgárát! Rátérve a lényegre elmondhatom, hogy a szentandrásí teljes rendszer 1996. december 21-én reggel került gáz alá. Ez egy szombati nap volt, amikor is délben kaptunk engedélyt a vezérigazgatóságtól a fogyasztók bekapcsolására. Némi szervezés után 14 órakor kezdtünk hozzá, s még azon a napon 60 lakásban megtörtént a nyomásszabályozók és mérőórák felszerelése. A sorrend nem az átvételtől függött. A nálunk akkor meglévő 150 db jegyzőkönyvezett, kiírt ún. „D”-terv alapján zónákra osztottuk fel Békésszentandrás területét, s ez alapján folyt a munka, amelyhez a gyulai és békéscsabai kollégáinktól is segítséget kaptunk. Így egy-egy szerelőre 15 bekötés várt.

- Hogyan alakult mostanáig a fogyasztók száma, mik a várható kilátások?

- A december 21-i állapot gyakran változott, ugyanis 23-ra már 240 db-ra nőtt a „D”-tervek száma. Ezekből december 24-ig, a szentestéig 210 fogyasztót kötöttünk be.

A két ünnep között teljesítettük a fennmaradó 30-at, plusz, ami még jött hozzá. Így az új esztendő január 1-jén 258 fogyasztóval kezdtük. Beszélgetésünk időpontjában (január 10. péntek - a szerk.) eljutottunk a 299. kiírt jegyzőkönyvig. Ezek a bekötések január 13-ra megtörténtek. Azután még kb. 80 beüzemelésre számítunk, mivel a már elvégzettekkel együtt összesen 380 engedélyes terv van jelenleg Békésszentandrásán.

- A bekapcsolt fogyasztók mind lakosságiak?

- Nem. Eddig a már üzemben lévőből 8 az ún. közületi, vagy nagyfogyasztó. Ez különböző vállalatokat, cégeket takar.

- Térjünk mostmár át a sok gázfogyasztót érintő műszaki hibákra. Mi ezeknek az oka, meddig kell vajon ilyen „tömegesen” számítani rájuk?

- A műszaki hibák oka 99%-ban a rendszerben levő víz, amely kétféleképpen került oda. Egyrészt az építés során az esőzésekből, csőtörésekből, másrészt a nyomáspróba során a párás levegőből. A bekerülő levegőből ugyanis a pára a csőrendszer falán kicsapódott. A gáz maga nem tartalmaz vizet, ugyanis mi a MOL-tól teljesen száraz gázt veszünk át. A rendszerben levő víz tehát, amely egyértelműen „felelős” a műszaki hibákért. Ez ugyanis a föld alatt a csőben folyadéként viselkedik, de a nyomás hatására feljőve a csatlakozásoknál és a nyomásszabályozóknál - fagyponthoz alatti hőmérsékletnél - kis elvétel mellett befagyást okoz. A nyomásszabályozóknál már a pára is okozhatja ezt. Ott ugyanis a vezetékben levő 3 barról 25 milibarra csökken a

nyomás, így a pára kicsapódik, a szabályozó pedig lefagy. Hogy meddig kell erre számítani? Reményeink szerint ilyen tömegesen már csak egy-egy különlegesen rossz időjárású napon, egyébként pedig egyre ritkábban. A nagyfogyasztók belépésével ugyanis ez már mindenképpen kedvezőbben fog alakulni, mert ők úgymond rendszeren „megszívják” a rendszert. A fűtési szezon végére normalizálódik a helyzet, jövőre már nem fordul elő.

- Elháríthatók-e ezek a műszaki hibák „háziagasan” is, s ha igen, hogyan?

- Tulajdonképpen van olyan lehetőség, amelyet a fogyasztó is elvégezhet, de ez általában nem jár túl nagy sikerrel. Így inkább azt kérem, hogy a hibákat jelentsék be nálunk, s mi igyekezzünk lehetőségeinkhez mérten gyorsan kiszállni, s elhárítani a hibát. Ha valaki mégis nagyon türelmetlen, maximum annyit tegyen, hogy a csatlakozásnál locsolja meg forró vízzel a csövet. Ha ez nem jár eredménnyel, mindenképpen szóljon be ügyeletünkre a 311-481-es telefonon. Kérek mindenkit, hogy magát a nyomásszabályozót ne locsolják le forró vízzel, mert erre az nagyon érzékeny. A víz kihűlése után a műanyag kapcsoló szerkezet teljesen lefagy, és már nem tud szabályozni.

- Eddig mennyi bejelentés érkezett, melyik nap volt a csúcs?

- A mai napig (január 10.), beszélgetésünk kezdetéig összesen 200 hibabejelentés volt. Ebbe természetesen van olyan is, ahonnan többször is. Átlagosan napi 4-5 van. A csúcsot mindenképpen január 4. (szombat) tartja 89 bejelen-

téssel. Ezt már szinte alig bírtuk, pedig a szokásosnál nagyobb személyzettel dolgoztunk.

- Hol van a községben a bejelentések alapján a legrosszabb helyzet?

- A kritikus pont a Nyíl utca eleje és vége.

- Sokan megkérdezik, hogy ez csak nálunk fordul-e elő, vagy máshol is? Mik a tapasztalatok?

- Ez a jelenség beüzemelés után minden új rendszerrel előfordul. Különösen ilyen rossz időjárási viszonyok után, mint ami az itteni építéskor is volt.

- Befolyásolja-e ez a gáz fűtőértékét, illetve a fogyasztott mennyiséget?

- Egyértelműen kijelenthetem, hogy sem a fűtőértéket, sem a fogyasztásmérőt, tehát a leolvasott mennyiséget nem befolyásolja.

- Sokan a rendszer „levegősségéről” beszélnek, s hogy ez hajtja az órát!

- Ez tévhit. A rendszerben egyáltalán nincs levegő. A gáz alá helyezéskor a sarokpontoknál addig tartottuk nyitva a csapokat, ameddig nem jött folyamatosan a gáz. A bekötéseknél is szintén mindig kifúvatjuk a csonkig esetleg beszorult levegőt. A belső rendszerben levő mennyiség, amit mérhet az óra, az összesen nem több 10-15 liternél (0,015 m³).

- Mennyi a mi gázunk fűtőértéke, s mennyi a község eddigi fogyasztása?

- A fűtőértékről nem tudok igazán pontos adatokat még, mert mindig utólag, laboratóriumi vizsgálatok alapján kapjuk meg, de a mi becslésünk szerint kb. 33,9 MJ/m³ (MegaJoule/m³) lehet. Ez normál minőséget jelent.

gázfogyasztókat

kirendeltségvezetőjével –

Nem jobb és nem rosszabb az átlagosnál. A község január 1-ig bő 28.000 m³-t fogyasztott. Újabb adatot nem tudok. A pontos fűtőértékről minden hónapban 10-15-e között kapunk tájékoztatást - ebben benne van a gáz összetétele is - s erről a Szentandrás Híradó hasábjain keresztül értesítjük a fogyasztókat.

- A továbbiakban rövid, de fontos kérdésekkel folytassuk! Hogyan történik majd az óraleolvasás, a díjbeszedés?

- Most az első leolvasás január 5-20. között lesz, s ez így lesz minden hónapban. A leolvasáskor viszi a díjbeszedő az előző havi számlát, tehát a lakosság 1 hónappal később fizeti a fogyasztást. Első leolvasáskor minden fogyasztó 100 m³-nek megfelelő mennyiséget fizet még a régi áron, ami fűtőértéktől függően kb. 21,50 Ft/m³. A közületi fogyasztóknak ez most kb. 18 Ft/m³. Ők viszont mindig majd az aktuális havi fogyasztást fizetik. A tényleges fogyasztásnak megfelelő számlát tehát majd a következő, februári leolvasáskor kell kifizetni. Ekkortól pedig már minden további leolvasáskor így lesz.

- Ki lesz a leolvasó, s mennyi lesz a gáz új ára?

- A leolvasásra nem állítunk be új embert. A meglévő állományunkból Brachna Pál lesz a díjbeszedő és leolvasó. Új árat nem tudok még, csak azt, hogy 18,8%-os emelés lesz, s ezt fogják már februárban fizetni.

- Más módon is lehet fizetni?

- Egyelőre nem. Kidolgozás alatt áll egy új rendszer is, de erről még korai lenne beszélni, mert nem végleges. Amikor konkretizálódik, tájé-

koztatjuk a lakosságot a Szentandrás Híradón keresztül.

- Mennyit fognak fizetni a csonkért azok, akik ezután döntenek úgy, hogy „beszállnak”?

- Ezt még nem tudni pontosan, nincs meg a díjszabása. Ez ugyanis két részből áll. Egyrészt a fejlesztési hozzájárulásból - ami várhatóan kb. 75.000 Ft -, másrészt az építési költségből (tervezés, szakipari kivitelezés, földmunka, geodéziai bemérés, gáz alá helyezés) - ami kb. 30-35 ezer Ft-ot tesz ki. Így szinte biztosnak tűnik, hogy egy új csonk 100.000 Ft-nál nem lesz olcsóbb, inkább több. Új csonk kiépítésére majd persze csak a nyár folyamán lesz lehetőség.

- Mi lesz az utólagosan csatlakozó 27 csonkkal?

- Nekik természetesen nem kell ráfizetniük. Már a mai napig közülük is tízet elkészítettünk, gáz alá helyeztünk. A fennmaradókat - a kivitelezőtől kapott tájékoztatás szerint - 20-áig fogják elkészíteni. Addig is türelmüket és megértésüket kérjük. S még egy lényeges dolog! A lakossági fogyasztók ezután is ingyen kapják a nyomásszabályozót és a mérőórát. A vállalkozói célú felhasználóknak viszont ezért fizetniük kell.

- A kérdésekre adott válaszait Olvasóink nevében köszönöm. További jó munkát, sok sikert, s megelégedett fogyasztókat kívánok Önöknek!

- Akkor itt most az alkalmat megragadva én is hibamentes fogyasztást, jó egészséget és boldog, békés új esztendőt kívánok ügyfeleinknek és egyben Békésszentandrás minden lakosának.

-mi-

„Mert a mértékletesség és a lelki bölcsesség az éték legjobb fűszere”

Arany Kincstár

A szép fehér karácsony után a tél még mindig bekenyszerít bennünket. Az ünnepek alatt mi háziasszonyok is pihentünk egy keveset, ha jól előkészítettük a menüt. Az erős hideg hűtőt csinált a spájzunkból, sőt esetenként fagyasztót is. Nézzük át a befőttjeinket, hogy nem tett-e kárt a fagy az üvegeinkben. De más átnézni valónk is akad. Az új naptárral a kézben vegyük elő a különböző határidős iratainkat. Pl. személyi igazolvány, útlevél, forgalmi engedély, jogosítvány, stb. Sok bosszúságtól kíméljük meg magunkat, ha előre bejegyezzük a lejáratot, sőt előtte egy hónappal figyelmeztetjük magunkat a fénykép, az űrlapok stb. beszerzésére. Néhány perccel már hosszabbak a nappalok, de a szép tavasz még vár magára. Asztalunkra varázsolhatjuk ezt a kedves évszakot, ha több zöldséget, gyümölcsöt, és kevesebb zsírosabb ételt eszünk, a „húst-hússal” ünnepi időszakot is magunk mögött hagyhatjuk már. Virslihez, baromfihoz és különösen halhoz ajánlom a bibormártást. Lényege az, hogy tartárhoz paradicsomlevet keverünk. 2 tojás sárgájához, 2 evőkanál olajat cseppenként keverünk, majd sóval, pici cukorral és citromlével ízesíthetjük. Ez a majonéz. Csapott evőkanálnyi mustárt és 2 dl tejfölt keverünk bele, így kapunk tartármártást. Én még egy kevéske curryt is adok hozzá. Halakhoz (konzervhez is), franciasalátához kiváló. A tejfölt helyettesíthetjük joghurttal,

kefirrel, de akkor kevesebb citromlevet adjunk hozzá. A bibormártásnál 1 dl tejfölt (csak tejfölt) és kb. 1 dl paradicsomlevet keverjük hozzá a mustár után, így kapjuk meg a kellő ízhatást. Salátáöntetnek kiváló. Húslevesben főtt zöldségeket és 1-2 db savanyúuborkát ha felkockázzunk, összekeverjük a mártással és behűtjük.

A virsli sokak kedvence, ha gőzben főzzük, nem reped meg. Zelleres virslihalat készíthetünk a következő hozzávalókból: virsli, burgonya, zeller, uborka, tojás, sajt, tartármártás. A virsli, a tojást és a burgonyát megfőzzük és felszeleteljük. Köménymagos sós vízben megfőzzük a zellert és felkockázzuk. Tartárral összekeverjük az egészet, a tojásszeleteket utoljára, finoman adjuk hozzá. Tetejét pici kockákra vágott uborkával és reszelt sajttal díszítjük. Bibormártással is finom, ha legalább 4-5 órát hidegen áll. A mártáskészítést többek kérésére írtam le ismét.

Gyors és takarékos édességet ajánlok végezetül: ez a darahab. A szokásos módon tejbegrízt főzünk, kicsit sűrűbbet a szokottnál. Kihűtjük és befőtt levéllel, esetleg aromával jól összekeverjük és felverjük kevéske vajjal habnak. 2-3 tojás sárgáját a forró grízbe keverünk, mikor hűlni kezd, a tojások fehérjéből vert habot is finoman belekeverjük. Poharakba tesszük és a befőttel díszítjük. Tejszínhabbal még finomabbá tesszük. Kellemes csemegézést kívánok!

Bódi Mária

A HUNYADI JÁNOS ÁLTALÁNOS ISKOLA HÍREI

Télköszöntő

Az 1996-os év utolsó kultúr-házi rendezvénye az alsó tagozatosok Télköszöntő műsora volt. Tömött nézőtér előtt mutatták be műsoraikat iskolánk legkisebb tanulói. Versekkel, mesékkel, dalokkal, játékokkal készültek kis diákjaink, az osztályfőnökök irányításával. Kiki vérmérséklete szerint határozottan, vagy éppen izgalmában kicsit sietve mondta szövegét. Az ijedségtől eltekintve színvonalas előadásokat láthattunk. A nézők - köztük az

éppen nem szereplő gyerekek - igazán jól szórakoztak.

Az előadás végén Ady Endre: Karácsony című versével Takács Szilvia 4. a. osztályos tanuló kívánt kellemes karácsonyt a jelenlévőknek.

Télköszöntő és tavaszköszöntő műsorunkkal immár hagyományt teremtettünk. Jó lenne, ha nemcsak diákjaink és hozzátartozóik vennének részt rajta, hanem az egész települést megmozgató eseménnyé válna.

FELHÍVÁS

Az iskolai munkaterv szerint:

ALSÓS FARSANG időpontja:

1997. február 8. 14.30 óra

FELSŐS FARSANG időpontja:

1997. február 15. 15.00 óra.

Sok szeretettel várunk mindenkit!

MAGYAR NYELV HETE

1997. január 20-24.

Idén is - mint minden évben - anyanyelvi hét lesz iskolánkban. Tanulóink helyesírási és nyelvhelyességi - Kazinczy-, versmondó-, mesemondó- és prózamondó versenyeken mérhetik össze tudásukat.

Az eredmények a következő számunkban lesznek olvashatók.

AZ IDEGEN NYELVI HÉT VERSENYEINEK EREDMÉNYEI

Német nyelv

5. osztály:

1. Farkas Katalin
- holtversenyben:
2. Komlovszki Róbert
3. Szín Gergő

6. osztály:

1. Korbely György
2. Sinka Renáta
3. Pákozdi Helga

7. osztály:

1. Aszódi Judit
2. Horváth Beatrix

8. osztály:

1. Schmieder Árpád
2. Galát Gábor
3. Patkó Henrietta

Angol nyelv

Kiemelkedő munkájukért jutalomban részesültek:

- Nagy Sándor
Bencsik Tamás
Balla Gábor
Arnóczki Ferenc,
8. osztályos tanulók.

NINTEN-DÓZIS

Először is BÚÉK, kedves Olvasó! Remélem, kellemesen teltek az ünnepek és most friss erővel teli látsz neki az új évnek. Olvasd hát a januári kedvcsinálónkat:

Először egy filmtrilógia átíratásról ejtenék szót a PSX-re, a neve DIE HARD TRILOGY. Ez az óriási játék magában ötvözi a három filmsiker minden akciódús jelenetét. Múdunk és lehetőségünk van rá, hogy a trilógia mindhárom fejezetét végignyomassuk. Az első részben (mint a másik kettőben is) McClane rendőrmester bőrébe bújva, egy külső kameraállásból figyelve járhatjuk végig a Nakatomi Plaza szintjeit, ahol a cél a terroristák likvidálása és minél több tús megmentése. Ha ez sikerül, nincs más hátra, irány az emelet megjelölt liftje, ahol hősünk egy bombát hatástalaníthat. Ha ez nem sikerül, akkor testközelből nézhetünk végig egy tű-

zijátékot. Ez a rész 20 emeletet foglal magába, plusz még kb. 10 szintet, ahol csak a túsokat kell bejuttatnunk a helikopterbe, melynek az oldalán ott a Los Angeles-i rendőrség felségjele. Ha ez kész, itt a második rész! Itt már McClane szemével nézhetjük az actiont, a feladatunk pedig a fegyverre irányítása. Itt látszik meg leginkább, milyen csodás a grafika, főleg a terroristák arca a kidolgozott (1-2 géppuskátólénytől!). A pályákon a díszleteket szétlőve kaphatunk bónusz cuccokat, melyek lehetnek fegyver, kötszer, vagy éppen pár gránát. Az utolsó két pályán olyan pergő lesz az akció, hogy nem bírjuk kapkodni a fejünk! A harmadik rész egy kis séta(?)kocsikázás: New Yorkban kell egy taxival eljutni az időzített bombákhoz, melyek kiüthetik az egész várost is! Az ügyesebbjeinek lehetőleg lesz átszállni más kocsi-

ba is, pl. rendőrautóba, egy tűzpiros Ferrariba, vagy egy hétköznapi autóba is. Itt elég kevés idő áll a rendelkezésünkre, úgyhogy jó, ha alaposan a gázpedálra lépünk. Na persze ne annyira, hogy laposra transzírozott legyen New York lakossága! Szóval a játék maga 100%. A grafika és a zene tökéletes, a szereplők beszélnek, hogy a többit ne említsem. Ki kell próbálni!

És van egy másik játék a stratégia kedvelőinek Sega Saturn-ra, a COMMAND & CONQUER. A jövőben járunk (nem is olyan messze), ahol is két igen erős katonai hatalom vív egymással gigászi harcot. Az egyik a vörös NOS, az Északi Skorpiók, a másik a GDI, a Hegyi Sólymok. Mindkét hatalom fegyverzete óriási, mindkettő bőrébe belebújhatunk. Különböző terepeken kell egymástól elhódítanunk a területet, a

pénzt és a technológiát. A pénzünket a katonáskodásba kell beleölnünk, hogy felül tudjunk kerekedni az ellenségünkön. Órületesen jók a zenék és a hanghatások, na persze nem maradnak el a csaták közti átvezetőképsorok, amelyek általában csaták egy-egy részletét mutatják be. A játék végigjátszásához több nap szükséges, hiszen ez a program csak 2 CD-n tudott elférni! Ez, azt hiszem, mindenkit meggyőző játékkipróbálásáról.

Ebben a hónapban ennyit tudtam bemutatni, de van még egy játék, melynek a híre is elég nagy ahhoz, hogy játszani kelljen vele: itt van PSX-re a MORTAL KOMBAT TRILOGY! 32 szereplő, legalább ennyi pálya, gyorsaság, élvezhetőség, kezelhetőség, színvonal! Most már tényleg búcsúzom, de olvass el a februári számban is!

Békés, boldog ünnepünk volt...

December 5-én Mikulás napot ünnepeltünk a Gondozóházban, a Kálvin u. 10. sz. alatt. Nagy volt az izgalom, hiszen „igazi” Mikulással vártuk a „kis ovi” gyermekeit. Mint minden évben, most is Fazekas András bácsi öltözött be, nagy meglepetést okozva ezzel az apróságoknak. Kedves kis műsoruk mosolyt csalt az idősek arcára. Köszönjük a gyerekeknek és az óvónéniknek ezeket a szép perceket.

Alig múlt el két hét és már a karácsonyra készülődünk. December 19-én, csütörtökön a „nagy ovi” nagycsoportos gyermekei látogattak el hozzánk karácsonyi műsorukkal. Megható volt együtt látni a karácsonyfa fényeinél a gyermekeket és az időseket. Köszönjük a műsort, a szeretettel készített ajándékokat.

A Szarvas és Vidéke ÁFÉSZ anyagi támogatása

révén ajándéksomagokat oszthattunk szét, melyet ezúton is köszöntünk! Szintén köszönetünket fejezzük ki a „Kati Büfé” vezetőinek, akik édességet és szaloncukrot tettek a karácsonyfánk alá! Az új évi rétesről Istenes Lajos cukrász gondoskodott. Köszönjük az ajándékokat, nagyon hálásak vagyunk érte!

Az ünnepek alatt lelki életünk gondozásáról Szurovecz Vince esperes és Pentaller Attila lelkész urak gondoskodtak. Ebben az anyagias, rohanó világban jól esnek a kedves, megnyugtató szavak, az apró ajándékok, egy pici figyelem a másik ember iránt. Az idős ember még jobban vágyódik a melegségre, a fényre...

Mindenkinek köszönjük, hogy békés, boldog ünnepünk volt!

Gondozóház lakói
és dolgozói

Betlehemes cserkészek

Az Idősek Napközi Otthona lakóira is ránehezedett a sötét, rövid adventi napok szürkesége. Az adventi várakozások napjai azonban mégsem váltak teljesen egyhangúvá. Megtudtuk, hogy az idén is lesz Betlehemes játék. Jönnek a cserkészek. Ami előbb csak ígélet volt, az valóban meg is történt. December 18-án délelőtt 11 órakor megérkezett az 542. sz. Szent András cserkészcsapat tíz tagja, D. Kiss Sándor parancsnok vezetésével. A Betlehemes játék az idősek körében mindig meghatározó élményt nyújt. Most is így történt. A Kishegyesi cserkészcsapat üzenete különös gondolatokat ébresztett

valamennyiünkben. A közös gondolat, az összetartozás még az idős, beteg emberek erejét is megkétszerezi.

Az együtt eltöltött óra megszokott kedvessége, a csekély értékű ajándék is emlékezetes marad annak is, aki kapta, és annak is, aki adta. Köszönjük a Hunyadi János Általános Iskola vezetőinek és nevelőinek, hogy az oktatási munka végzése közben lehetőséget adtak a cserkészeknek arra, hogy az idősekkel kapcsolatos kötelességeiknek is eleget tehettek.

Az Idősek Napközi Otthona lakóinak nevében:

Virág Sándorné

Vandálok

Ismeretlen személy vagy személyek jártak a Kajaházban a karácsonyi ünnepek alatt, szokatlan tárgyakat loptak el vandál módon. Elvitték a fiú WC-ből a WC-kagylót és a „BADI” teremből az órát a beleszerelt digitális teljesítménymérő szerkezettel.

Mi sportolók mélységesen elítéljük az olyan embereket, akik társadalmi munkában és adományokból létrehozott, a község fiataljai számára készített létesítményt aljas módon rongálják, meglopják. Mi szégyelljük magunkat azért, hogy ilyen emberek élnek köztünk. Szégyelljük magukat.

Sajnos, ezek után nagyon meg kell néznünk, hogy kit engedünk be a csónakházba. Szigorú rend lép érvénybe, remélhetőleg ilyen esemény nem fog többet előfordulni.

Kajakosok

„Gondolatom messze téved,
Kék úrén a semmiségnek.
Földi élet, hol a réved?”

Köszönet a Békésszentandrás Szociális Otthon dolgozóinak áldozatkész, szeretetteljes gondoskodásukért, mellyel özv. Fazekas Imrénét körülvették, és utolsó éveit tartalmasabbá, szebbé, betegségét, fájdalmait elviselhetőbbé tették.

Továbbá köszönet mindazon kedves embereknek, akik szeretett hűgom, nagynénénk koporsójánál kegyeletüket lerótták, szeretetüket, tiszteletüket csokrokkal, koszorúkkal fejezték ki. Köszönet a MUNKÁSPÁRT helyi szervezetének, s külön köszönet az Ambrus családnak.

A gyászoló család

A TŰZÉP TELEP

megkezdte a virág és
zöldség vetőmagok
forgalmazását.

Továbbra is várjuk
vásárlóinkat a tüzelő
és építőanyagok
széles választékával!

Bagi János

Tüzelő és építőanyag
kereskedő

A fekete Giza története

avagy Húsbeszámoló

A Híradó júliusi számában olvastam Malvinkáról, akivel volt szerencsém még első gazdájánál találkozni. („Kapcsolatunk” azóta is tart ezzel a kedves, értelmes jószággal.) A beszámolóknak nagyon örültem, s hitelességét csak igazolni tudom. A cikk végén a kérdés a csüngőhasú húsminőségét illetően azonban mindeddig megválaszolatlan maradt. Megpróbálok tehát, saját tapasztalataink alapján, válaszolni rá.

Már 1995. tavasza óta játszottunk a gondolattal, hogy csüngőhasú vietnámi malacot vásárolunk. Hallottunk is rólok egyes s mást, ezt könyvtározás követte, de még mindig halogattuk a dolgot, ugyanis a családban nincs mezőgazda. Hagyományos malacaink korábban már voltak, de úgy gondoltuk, hogy a fajtaújdonosság tartási mód változtatásával is járhat. A kérdésben Malvinnal való találkozás döntött! Így hát 1995. szeptemberének első napjaiban Békésen megvásároltuk az előhasú fekete Gizát. Anya léte-re nevetségesen kicsinek tűnt. (Második vemhessége alatt már megközelítette a 100 kg-ot.) Elég vad volt, hiszen ő nem egyke volt a családban, mint Malvin. Pár nap múlva azonban, nem tudván uralkodni természetén, közeledni kezdett hozzánk, az emberhez. A szimatolással kezdte, a nyalogatással folytatta, sőt a vetkőztetésig is eljutott. A kezdeményezés jogát azonban fenntartotta magának, ugyanis ha megpróbáltunk hozzáérni, helyből 120-ra kapcsolt, s nagy hasával végig vágatott a kerten. Ma már, mint ósanya, a „falka” uralkodónője lett, de édesanyámmal, aki gondozza őket, bensőséges a kapcsolata. Hatni csak a mama tud rá igazán.

A falka: Feketékék Pimpi ne-

Az első fialás után 2 héttel (december 7.)

vű kanjának „kértük meg a kezét”, s az ő közreműködésével Giza és 3 leánya 31 aprósággal lepott meg bennünket. Viselkedésük, falkaszellemük, testvérkapcsolatuk, kommunikáció igényük, anyai gondoskodásuk leírása kész etológiai tanulmány lenne, de nem ezzel aka-

tésről nem mondhattunk le. Megérte!

A második vágás 2 tízhetes malacka. Eredmény: az egyik feldarabolva, fűszerezve sütőbe került. Ehhez olaj vagy zsír szükségeltetett, hiszen zsírpájuk alig volt. A másik nyársra került, s fóliába burkolva, fű-

A falka egy része

rom szaporítani a szót.

Először 2 hathónapos ártányt vágunk le. Vágás és bontás utáni súlyuk 35 és 40 kg volt. Eredmény: zsír és hús egy átlag sertésnek megfelelő minőségű, természetesen nagyságuk arányában, fűszerezési igény szintén. Mi, nyár lévén, a hűtőládába feltöltés miatt vágunk, így a tepertősü-

szerezve finom ropogósra sült.

A harmadik vágás: 5 db 16 hetes ártány. Eredmény: ebben a korban a zsírsütésről le kell mondani. A zsírmennyiség a kolbász, a hurka és a sajt készítéséhez elég. Ebből már füstöltünk is kóstolónak (10 kg kolbász, egy kis sajt) és hűtőláda friss hússal való feltöltésére is futotta.

Általunk előnyként felsorolható tények: megtervezett, hiánypótló szaporítással (vemhességi idő 114 nap) a család friss húsigénye biztosítható az év minden szakában. Ha jól terveziünk, télen füstölünk, nyáron friss húst eszünk. Nem kell tehát töprengenünk azon, hogy ugyan mit is szólna az a hagyományos malacka, akit az ólban hízlalगतunk a téli vágásra, ha kikanyarintanánk a bal sonkáját, mert a hűtőláda már kiürült. Tudom, ott a csirke meg a kacska, de egy idő után ráun az ember, s már a gondolatára is krityog, vagy hápog, pedig most már inkább egy kicsit rőfögni szeretne. Nem beszélve a hűtőláda szárnyassal való feltöltéséről. Mi asszonyok már tudjuk, mit jelent 20-30 csirkét megpucolni, vagy 10-20 kacsát tokolni. Hát nem hogy nem leány-, de asszonyálom se. Igaz, pörzsöléssel a szárnyasoknál még nem kísérleteztünk. A malacok konyhakészre tisztításának időigénye a szárnyasokéhoz mérten minimális.

Takarmányozási igényük kevesebb, már csak azért is, mert kéthetes korukig csak szopnak, utána anyjkkal együtt eszegetnek és szopnak akár tizenkéthetes korukig is. Anyjuk ekkor már csak napon-ta kétszer vagy háromszor adja be a derekát, de ezt még akkor is megteszi, ha közben újra vemhes lesz. Négyhónapos korukra már ivarérettek lesznek. Legelési, szedegetési igényük nagy. Ezt hasznos dolog kielégíteni, mert jelentős takarmánypótló.

Óriási hátrányuk: nehéz őket leszúrni! No nem az erejük, hanem kedvességük és saját szívgyengességük miatt.

Ennyit tehát csüngőhasú barátainkról, remélem nem untattam ezzel a kedves olvasót.

**Urbancsokné
Gergely Kata**

A szoláriumok használatáról

A divatirányzatok koronként változóak, ezt elmondhatjuk az élet valamennyi területére. Így korábbi évtizedekben, évszázadokban egy valamit magára adó divatos hölgy bőrszíne hamvas-fehér volt, földműves egyszerű embereké napbarnított. Később bebizonyosodott a napfény áldásos hatása - segít a D-vitamin képzésében, erősíti az immunrendszert, bizonyos bőrbetegségeket gyógyít, stb. A napbarnított bőr az egészség, szépség jelképe lett. Ugyanakkor az ismert környezeti ártalmak miatt egyre veszélyesebbé vált a napozás. A technika fejlődése azonban megoldotta ezt a problémát is. Feltalálták a szoláriumokat, különböző napágyakat és ezt világszerte, főleg a fejlett ipari országokban alkalmazzák is. Sikerét annak köszönhetjük, hogy igen rövid idő alatt szép napbarnítottá varázsolta használói bőrét függetlenül az évszakoktól. Több éves tapasztalat során azonban kiderült, hogy ezek a készülékek nem is olyan ártalmatlanok, mint ahogyan hitték. Az elérhe-

tő kozmetikai előnyök lassan lemaradnak a felmerülő egészségkárosodások mögött.

Az Orvosi Hetilap nemrég megjelent száma a szoláriumok használatáról írt. A közlemény leglényegesebb megállapításai az alábbiak:

A nap okozta barnulást 80%-ban UVB sugárzás okozza, a barnulás tartós, mert a bőrben levő melanin szemcsék sötétebbek lesznek, valamint számuk és méretük is megnő, ugyanakkor a bőr is megvastagszik. Az UVB sugárzás rákkeltő hatása bizonyított.

A szolárium okozta barnulást 90%-ban az UVA sugárzás váltja ki, azonnali pigment sötétedés következik be, amely nem tartós, néhány nap múlva kezd eltűnni. A szoláriumban szerzett barnaság kozmetikailag elfogadható, de a későbbi ultraibolya (nap) sugárzás elleni védelemben nem olyan hatásos, mintha ugyanez a barnaság a napsugárzás hatására alakult volna ki.

A készülék barnító hatása pedig elsősorban a használó bőrtípusától függ.

A szolárium használatának vannak mellékhatásai. Ezek közül az azonnaliak - melyeket a használók 30-50%-a észlel - bőrszárazság, szeplősödés, bőr égő érzése, szőrtüszőgyulladás, hányinger, fejfájás, szem kötőhártyájának gyulladása.

A szolárium használat hosszú-távú, mellékhatásai vannak: az immunrendszer gátlása a nem melanóma bőrrák kockázatát megduplázza. Bizonyított a DNS károsító hatása.

Egy angol orvoscsoport mindezek miatt kozmetikai célra a szoláriumot **nem ajánlja**:

- 16 éves kor alatt,
- érzékeny bőrűeknek,
- fotóaktív gyógyszert szedőknek (antibiotikumok, vízajtók),
- kozmetikumok használatakor,
- fény okozta, vagy fénytől súlyosbodó bőrgyulladás bőrrák kórtörténetében,
- a testfelületen 20 db-nál több 2 mm-nél nagyobb festékes anyajegy,
- szeplősödésre való hajlam,
- klinikailag a típusostól eltérő anyajegy,

- korábbi (gyermek, vagy serdülőkori) súlyos napégés,
- családban előforduló festékes daganat esetén.

Szoláriumot az használ, aki akar, vagy aki nem tudja fizetni. Mégis, aki a fenti tanácsok ellenére a használata mellett dönt, az tartsa be azt, hogy

- évente legfeljebb 2 turnusban szoláriumozzon,
- turnusonként legfeljebb 10 alkalommal,
- alkalmanként legfeljebb 30 percet és
- védőszemüveg használata kötelező.

A szolárium üzemeltetőjének a vendégek számára tisztelet és illemhelyet is biztosítani szükséges. A napágyat engedélyezett fertőtlenítőszerrel vendégenként hatásosan fertőtleníteni kell. A készülék rendelkezzeik sugár-egészségügyi minősítéssel. Az üzemeltető köteles tájékoztatni a vendégeket arról, hogy melyek az ellenjavallatok és milyen egészségügyi kockázatai vannak a szolárium alkalmazásának.

ÁNTSZ Város Intézete
Szarvas

Vas-műszaki üzlet alacsony árakkal a lakosság szolgálatában

Készüljön fel a télre!

Vásároljon és szereltesse gázkonvektort vagy gázkazánt!
Ízelítő árainkból

Móra 3A gáztűzhely	36.300 Ft
Vesta 3A gáztűzhely	37.950 Ft
Vesta 3T gáztűzhely	35.420 Ft
Vesta 4A gáztűzhely	41.900 Ft
Vesta 4T gáztűzhely	40.150 Ft
Fali gázkonvektor	12.800 Ft
GF-25 gázkonvektor tartozékokkal	26.660 Ft
GF-35 gázkonvektor tartozékokkal	28.500 Ft
GF 8.50 gázkonvektor tartozékokkal	32.900 Ft
KF-50 gázbojler	35.900 Ft
KF-80 gázbojler	45.900 Ft
C-12 falikazán termosztáttal	56.800 Ft
C-18 falikazán termosztáttal	75.900 Ft
Vezúv állókazán	55.900 Ft
Hőterm állókazán	68.000 Ft
Vezúv 10-24 falikazán	79.900 Ft
Éden 35 öntvény konvektor tartozékokkal	27.800 Ft
Éden 55 öntvény konvektor tartozékokkal	30.800 Ft

Névnepre ajándékozzon az alábbi termékekből:

Videó lejátszó	27.850 Ft
ELIN vasaló	2.560 Ft
ELIN kenyérpírtó	3.660 Ft
ELIN olajsütő	7.360 Ft
BRAUN hajszárító	2.668 Ft
ELEKTROLUX porszívó	14.400 Ft
Takarítógép	37.900 Ft
Automata mosógép	49.800 Ft-tól
ORION színes TV 37 cm-es	38.900 Ft

51 cm-es	49.800 Ft
51 cm TXT	55.300 Ft
55 cm TXT	62.900 Ft
Hajdú keverőtárcsás mosógép	15.200 Ft
Hajdú centrifuga	14.900 Ft
VECTOR parabolaantenna	24.800 Ft

Új, garanciális színes TV-k, porszívók, mosógépek, Zanussi hűtők, fagyasztók, vasalók, olajsütők, hajszárítók, kazetták.

1" feketecső	295 Ft/m
3/4" feketecső	216 Ft/m
1/2" feketecső	177 Ft/m
2" golyóscsap	3.100 Ft
1" golyóscsap	1.420 Ft
3/4" golyóscsap	1.108 Ft
1/2" golyóscsap	770 Ft

Kérésre más típusú készüléket is beszerzünk!

Ha nálunk vásárol konvektort vagy gázkazánt, a csövek árából 10% árengedményt adunk! Lakások belső gázszereléséhez mindenféle anyag vásárolható!

Tervezés, kivitelezés, kéményszerelés!

Helyben ingyenes árukiszállítás!

Rendelje meg lakása gázszerelését nálunk. Garantált minőség, alacsony árak, teljeskörű szolgáltatás. Kérjen ingyenes árajánlatot. Kellemes meleg otthon + kényelem + takarékoság = gázfűtés

Békésszentandrás, Fő u. 53.
Telefon: 312-230

Nyitva: H-P: 7.30-17.30 óráig, Sz: 8-13 óráig.

Áraink '96-os árak - amíg a készlet tart!

Fejezetek Békésszentandrás sporttörténetéből XX. fejezet

Győzelmek, örömök és szomorú vereségek 1964-ben

A tavalyi 1963-as őszi egyfordulós bajnokság során igen jó eredményt elért labdarúgó csapatunk szinte teljesen együtt maradt. Az új rendszerben kiírt labdarúgó-bajnokság igen korán kezdődött. Méghozzá úgy, ahogy azt sejteni lehetett. 1964. március 8. Szarvasi Spartacus - B. Hunyadi: 2:0 (1:0) Vezetete: Hodroga. A tájékozódás érdekében az összeállítás a következő: Nagy - Szalai, Mrena, Koppányi - Kiss III., Bagi II., - Gázsó, Tóth III., Bencsik Gy., Kiss II., Major. Edző: Sinka I. István. Hogy ha ránézünk a csapatra, láthatjuk, hogy egy tapasztalt és jó erőkből álló együttes kezdett Szarvason. Igen jó mérkőzésen megérdemelten nyert ellenünk a tavaly első helyen végzett Szarvas. Az első gól a 40. percben, szabadrúgásból esett. A második a 85. percben Ficzeré II. távoli lövéséből született.

1964. március 15. B. Hunyadi - Orosházi Honvéd 1:0 (0:0) Vezetete: Bereczki. Hóviharban kezdtek a csapatok. Egész félidőn át egy kapura játszottunk. Gázsó, Kiss I. és Major előtt adódtak helyzetek, a győztes gól azonban a 75. percben született, amikor Szalai előretört, és labdáját Kiss I. egy Honvéd védővel közösen a hálóba lőtte.

1964. március 22. Kondoros - B. Hunyadi: 2:1 (1:0) Vezetete: Varga K. Nagyon kemény mérkőzésen a kondorosi kapus súlyosan megsérült, amikor középcsatárunkkal, Harangozóval összecsaptak. Harangozót újra látjuk ismét, mivel leszerelt a katonaságtól. Szalai kiállítva. Gól: Bencsik. Ifjúsági csapatunknál Kertész Károly lett az edző. Egy ifi összeállítás:

Kondoros - B. Hunyadi: 2:1 (1:0) Laczkó - Benedek, Dorogi, Balla - Győri, Kozák - Nándori, Hürkecz, Károlyi, Lázár, Fazekas E. Gól: Dorogi.

1964. április 26. B. Hunyadi-Békési Spartacus 0:0 Vezetete: Maróti. A csapat alig változott: Nagy - Szalai, Mrena, Koppányi - Harangozó, Kiss III. - Gázsó, Tóth III., Bencsik, Kiss I. Bagi II. Orkányszerű viharban, két szabálytalan gólt is rúgtunk. Jók: Nagy, Kiss III., Harangozó, Mrena. Az eddigi 2 ponthoz, amit még az Orosháza ellen szerettünk, most a 8. fordulóban tudtunk egyet elvinni.

Tragédia Gyulán 1964. május 24-én: Gyulai Medosz II. - B. Hunyadi 6:0 (3:0) Vezetete: Boldizsár. Nagy - Kiss I., Mrena, Major - Kiss III., Dorogi K. - Köteles, Vass, Bodonyi, Bagi II., Babák. Megalázó, súlyos vereség. A közönség az 5. és a 6. gólnál kezdett rászámolni csapatainkra, mint a megrogyant öklözőre a szorítóban. Az úton hazafelé komolyan felvetődött a kérdés, a hogyan továbbot illetően. Mert a csapat körül jelen pillanatban csak az edző és a két intéző látja el a vezetést. Ifjúsági csapatunk: Gyulai Medosz II. - B. Hunyadi: 11:0 (8:0). Bencsik Imre - Győri, Laczkó, Hürkecz - Aszódi, Lázár - Oláh, Károlyi, Liszkai II., Kopasz Z., Kiss (Figaró). A következő vasárnapra csoda történt, amiben mostmár hinni kell. A kábulatból talpra állt Hunyadi, nézzük csak mire volt képes! 1964. május 31. B. Hunyadi - Bcs. Előre II: 3:1 (2:1) Vezetete: Vidó. Ha a múlt vasárnap összeállítást írtunk, akkor most kötelező azt megírni: Nagy - Dorogi,

Harangozó, Koppányi - Mrena, Bencsik II. Imre - Babák, Bodonyi, Kiss III., Kiss I., Major. Jók: az egész csapat. Gól: Kiss I. (2), Bodonyi, Bencsik II. Imre újonc a csapatban. A 15. percben Kiss I. vezetést szerez, majd félidőre növeli azt még egy másikkal. A mérkőzés végén Bodonyi eredményes.

1964. június 7. Sarkadi Kinizsi - B. Hunyadi: 0:0 Vezetete: Kocsondi. Majdnem változatlan felállásban, újabb meglepetés a 14. fordulóban. A bajnoki táblázatot vezető Sarkad pontot veszített, a kiesőjelölt Hunyadi ellen. Sarkadot már a Hunyadival ijesztgetik. Az ificsapat kapujában Bolgár Istvánt találjuk a mai napon.

1964. június 14. B. Hunyadi - Battonya: 3:0 (0:0) Vezetete: Vozár. Győztes csapaton ne változtass, tartja a közmondás. Így akkor lássuk a Sarkad elleni csapatot: Nagy - Gázsó, Harangozó, Koppányi - Mrena, Bencsik II. - Babák, Bodonyi, Kiss III., Kiss I., Major. Jók: az egész csapat. Gól: Kiss I. (2), Major. Talán sínen vagyunk, úgy látszik mindenkinek megvan a helye a csapatban. A nagy munkabírású Kiss III. a középcsatár poszton jól látja el kettős feladatát. Nagy várakozás előzi most meg a gyomai találkozót, mert a kiesés elleni küzdelemben minden pont nagyon kell. Ezért gólt nem kapni jelszóval indulunk Gyomára.

1964. június 21. Gyomai TK - B. Hunyadi: 0:0 Vezetete: Szlancsik. Megismétlődött a sarkadi csoda, amiért elmentünk, az teljesült. A csapatunk annyiban változott, hogy Gázsó helyett Szalai került a csapatba. Jók: az egész

csapat. Bodonyi nagy helyzetben mellé lőtt.

1964. június 28. B. Hunyadi - Végegyháza: 2:0 (1:0) Vezetete: Simon P. Az összeállítás változatlan. Gól: Szalai, Kiss I. Ifjúsági csapatunkban újabb kapus mutatkozott be a mai napon. B. Hunyadi - Végegyháza: 0:3 (0:1) Patkós Imre - Benedek, Hürkecz, Károlyi - Aszódi, Lázár - Oláh, Gyulai II., Nándori, Gyulai I., Fazekas.

1964. július 5. A március 29-én nagy sár miatt elmaradt mérkőzést ma játsszuk: B. Hunyadi - Eleki TSz SK: 3:0 (2:0) Vezetete: Szlancsik. A tavasz utolsó mérkőzésén a közönség meglegedve távozott. A csapat annyit változott a múlt vasárnaphoz viszonyítva, hogy Bodonyi helyett Bagi II. szerepelt. Szünetben Szalai két góljával fordultunk. A harmadikat Kiss I. átadásából Bagi II. a derékszöveget érintve lövi a hálóba. A tavaszi táblázaton a 12. helyen végeztünk, a legjobbak lettünk a kiesőjelöltek között. Alig két heti nyári szünet után kezdődött az őszi szezon.

1964. július 19. B. Hunyadi - Gyomai Med. 1:1 (1:0) Vezetete: Kovács. Nagy - Kiss III., Harangozó, Koppányi - Mrena, Bencsik II. - Babák, Szalai, Bagi II., Kiss I., Major. Jók: Kiss III., Szalai, Bencsik, Kiss I. Gól, Szalai. A 20. percben már a 9. szögletet rúgtuk, utána Szalai megszerezte a vezető gólt. Az egyenlítő gólt kapusunk szerezte egy távoli lövésből, amit beütött a hálóba.

1964. július 26. Végegyháza - B. Hunyadi: 1:1 (0:0) Vezetete: Lajkó. Rövid krónika: a csapat és a góllövő változatlan. Még kapusunk is a 85.

percben megismételte a múlt vasárnapot, így a vége 1:1 lett. A következő mérkőzést elveszítettük 3:1-re. Megjegyzendő, hogy az egy gólt Szalai szerezte.

1964. augusztus 9. B. Hunyadi - Tótkomlós: 2:0 (2:0) Vezette: Hodroga. Csapatunk csak annyiban változott, hogy a jobb szélen Vass, bal oldalon Babák. A gólokat Szalai és Kiss I. szereztek. Kapusunknak nagy része volt a győzelemben.

1964. augusztus 16. Békési Spartacus - B. Hunyadi 3:3 (1:1) Vezette: Kocsondi. A következő változás történt: Nagy - Liskai Vince, Harangozó, Koppányi - Bencsik II., Mrena - Babák, Vass, Kiss III., Kiss I., Major. Jók: Liskai a mezőny legjobbjá. Gól: Kiss III., Major, Babák. A mai mérkőzésen Liskait újoncként üdvözlöttük, számára emlékezetes maradt ez a nap.

1964. augusztus 23. B. Hunyadi - Sarkadi MSE: 2:1 (1:1) Vezette: Paulik. Liskai ismét nagyon jól játszott. Gól: Major, Harangozó (szép fejes).

1964. augusztus 30. Bcs. Előre II. - B. Hunyadi: 5:2 (3:1) Vezette: Kovács. Újra megtaláljuk a csapatban Tóth III. nevét, és még két fiatal cserejátékos is szóhoz jut, Köteles Lajos és Kozák Imre személyében. Jókat említeni nem lehet, a gólokat Tóth III. és Kiss I. szereztek. A következő hat mérkőzésen még zsinórban vereséget szenvedtünk. Szeretnénk az ellenfelek krónikáinak írását elolvasni, és azokat itt az új-

ságban közölni. Vajon ők mit írhattak rólunk, de sajnos ezek nem állnak rendelkezésünkre.

A vesztes mérkőzéseink a következők:

B. Hunyadi - Sarkadi Kinizsi: 1:2

Battonya - B. Hunyadi: 3:1

B. Hunyadi - Mezőhegyesi Kinizsi: 0:2

B. Hunyadi - Szarvasi Spartacus: 0:1

Mezőkovácsháza - B. Hunyadi: 6:1

B. Hunyadi - Kondoros: 1:2

Ezen mérkőzéseket is ugyanaz a játékosgárda játszotta, mint az előbbieket. Ezek az eredmények is ugyanúgy a sajátunk, mint a fényes győzelmek. Akik a pálya széléről láttuk ezeket a kimaradt gólhelyzeteket, és a helyettünk örömtáncot járó ellenfeleket, talán örökké emlékezni fogunk rá. Vigasztalóként azonban maradt még az utolsó mérkőzés számunkra itthon: 1964. november 8. B. Hunyadi - Medgyesegyháza: 2:2 (0:2) Vezette: Szlancsik. Nagy - Kiss III., Harangozó, Liskai - Mrena, Bencsik II., Vass, Szalai, Bodonyi, Kiss I. Bagi II. Jók: az egész csapat. Gól: Kiss I., Bodonyi. A 63. percben Kiss I. szépített. Mintegy 10 perccel a befejezés előtt Bodonyi egyenlített.

Továbbra is várjuk segítségüket, észrevételeiket! Minden eddigi segítőnk tevékenységét hálásan köszönjük! Jó szórakozást, hasznos időtöltést kívánunk!

-mi-

Erről az évről fényképek valószínűleg nem készültek, mert senkinél nem található. Azonban egy sportbarátunk megajándékozott örömeinkre egy történelmi korban készült

képpel, amely 1943 vagy 1944 nyarán készülhetett. Amikor a fél csapat a fronton szenvedett. Helyettük láthatunk a képen vagy hat, egészen fiatal futballistát.

Az 1964. évi Megyei I. oszt. labdarúgó-bajnokság végeredménye:

1. Mezőkovácsháza	75	18	47
2. Szarvasi Spartacus	65	22	45
3. Sarkadi Kinizsi	58	28	41
4. Mezőhegyesi Kinizsi	60	19	39
5. Bcs. MÁV	60	39	38
6. Gyomai TK.	62	39	37
7. Medgyesegyháza	44	50	31
8. Tótkomlós	42	35	30
9. Békési Spartacus	42	63	28
10. Kondoros	35	60	27
11. Végegyháza	48	63	26
12. Sarkadi MSE	29	60	24
13. B. Hunyadi	32	49	22
14. Battonya	32	73	21
15. Eleki TSz SK.	31	65	20
16. Orosházi Honvéd	11	41	4

NB II. tartalékok eredményei:

17. Gyulai Medosz II.	89	52	46
18. Bcs. Előre II.	113	45	44

Az első vonal fölötti csapat az NB III-ba jutott, mint bajnok. Az alsó vonal alatti két csapat kiesett a megyei II. osztályba. Az orosházi Honvéd visszalépett, ellenfelei játék nélkül megkapták a 2 bajnoki pontot az őszi fordulóban.

Álló sor balról-jobbra: Dr. Pálinkás János elnök, Tóth Gábor, Sárkány Pál, Dorogi Kálmán (Dodi), Sindel Imre, Szilágyi Sándor főrendező. Középső sor guggolva: Farkas János, Gergely János, Szín József, Bódi Károly. Ketten elől: Sinka I. István kapus, Bontovics Imre (Tóth Gábor már leszerelt a frontról)

1997. január 6-án, életének 72. évében
elhunyt

Balla Ignác

a Hunyadi MSE egykori labdarúgója.
Emlékét megőrizve örök búcsút
veszünk tőle!

Sportbarátai és a Hunyadi MSE

Békésszentandrás és a HORGÁ színeiben Romániában

(Az önmegtartó csoda)

Magyar-román kulturális tapasztalatcsere címmel adott hírt a Békés Megyei Hírlap 1996. december 10-i száma arról az Arad megyei tanácskozásról, melyet a Békés Megyei Művelődési Központ és az Arad Megyei Művelődési Felügyelőség szervezett. Az immár rendszeressé vált továbbképzés jellegű kulturális cserekapcsolat harmadik és negyedik találkozásán Békésszentandrás színeiben, mint a HORGÁ Művelődési Egyesület képviselője vettem részt. Békés megyéből: Kétegyháza, Vésztő, Körösladány, Füzesgyarmat, Békésszentandrás; Arad megyéből: Arad, Pécska, Paulis, Lippa, Mácsa önkormányzati tisztségviselői, kulturális szakemberei és civil szervezetek képviselői voltak még résztvevői a találkozóknak. (Szentendréről: Bohák Pálné, Hegedűs Zoltánné, Járosi Andrásné).

A továbbképzésnek a szervezők által megfogalmazott célja:

- erősíteni az érintett települések közötti kapcsolatot,
- kicserélni a tapasztalatainkat, információinkat az önkormányzatiság, a kultúra-finanszírozás és a nonprofit szféra helyzetéről,
- tanulni egymástól a pozitív példák megmutatása által.

A két találkozó - gondolom nemcsak számomra - nagyon fontos tanulsággal járt. Az Arad megyei rendezvényt megelőző - november 20-22-én Kétegyházán tartott - tanácskozáson, és az igényesen összeállított szakmai körutazáson elsősorban Békés megye említett települései szolgáltak hasznos ismeretekkel. Ízelítőt kaptunk az önkormányzatok, művelődési és oktatási intézmények, helyi társadalmak mindennapi gondjaiból és eredményeiből. Jól esett hallani

ni ebben az egyre nehezedő, nem sok optimizmusra okot adó időszakban a vésztői polgármester szájából, hogy Vésztő nem küszködik anyagi gondokkal, és látni az új Művelődési Központon, a Metykó Házon, a Vésztő-Mágori Emlékhelyen a gondos és jövőbe tekintő helyi politikát. Jó volt látni és hallani a körösladányi népművelő (képviselő), és a református lelkész őszinte lokálpatrióta igyekezetét, a füzesgyarmati élénk művelődési élet egy-egy szeletét; összehasonlítani a helyi civil szervezetek - néha tétova - de általában lelkes és kitartó munkálkodásainak eredményeit. Irigykedtünk a MOL Gara Hotel néven üzemelő, sokunk számára elképzelhetetlenül korszerű, oktatási központja láttán. Elvárásolt a kétegyházi szívélyes fogadtatás, a nemzetiségi együttélés magától értetődő harmóniája, természetessége. Személyes élményem az az önzetlen segítőkészség, melyet ritkán tapasztalok manapság: - arról az úrról, aki egész délután szerelte az autót, és csupán egy köszönőmöt fogadott el a munkájáért, csak utólag tudtam meg, hogy a jegyzőné férje, aki még alig épült fel egy szívinfarktusból.

Sokat tanultam a december 9-10-11-én Arad megyében folytatódott továbbképzésen is, ahová már mint ismerősök érkezünk. Komoly leckét kaptunk a folytatáshoz, mert nem lesz könnyű hasonló lelkesedéssel és kitartással visszaadni mindazt a figyelmességet és törődést, amivel elhalmoztak minket. Ha az ember képes egy pillanatra megállni, és mélyebben belelátni a körülötte történő eseményekbe, létezésbe, azt látja, hogy a felszín alatt igaz emberi értékek, kincsek rejlenek, amiket lassan betemet a

civilizáció. Ezek a kincsek Arad megyét járva még lépten-nyomon elénk tárultak, és a rácsodálkozás élményét az sem csökkentette, hogy az elpuhult és nem megfelelően öltözött kis csapatunk elég nehezen viselte a fűtetlen, vagy alig fűtött termeket, szobákat, komfort nélküli mellékhelyiségeket. Meggyőződésem, hogy az általunk több évtizedes hátránynak gondolt „lemaradás” valójában előny. A korszerű életvitel egészséges szemlélete Erdélyben sokkal természetesebb módon fog kibontakozni, mint akárcsak Európa „fejlettebb” országaiban, mert ott még van honnan folytatni, nem a nulláról kell kezdeniük, mint nekünk. Volt, van tehát mit tanulnunk „keleti” szomszédainktól: Románpécska és Magyarpécska népitánc csoportjainak őszinte derűjéből és tudásából; az iskolák, egyházak helyi értékmegőrző, fiatalokat otthontartó igyekezetéből; a természeti és nyelvi környezet gondozásából, ápolásából, az elsősorban helyi társadalmat szolgáló vállalkozásokból; a helyi önkormányzatok és a civil társadalom miénkéhez hasonló gondjából; de talán leginkább az emberi kapcsolatok, összetartás magától értetődő egyszerűségéből, a vendéglátás szívélyességéből.

A HORGÁ Művelődési Egyesület szeretné ezt az elkezdődött kapcsolatot élővé tenni elsősorban a Mácsai Környezetvédő Egyesülettel, de elképzelhetőnek tartok más településsel is testvér-falu jellegű, településszintű együttműködést.

Befejezésül: a Pécskai Újság 1996. novemberi számában olvastam Csapó Csilla Ilona VIII. osztályos tanuló *Szülföld és honvágy* című írását, melyből tanulságként szin-

tén ide kívánkozok egy részlet: *(Mottó: Minden ember bele- szövedik gyermekkorával a környezetébe, mint egy fa óriás gyökérkoronájával a földbe.) Sokan felteszik a kérdést, vajon miért kötődik az ember a szülőföldjéhez. Miért vágyódik utána távolléte alatt? Talán, mert túl gyáva ahhoz, hogy eddigi megszokott környezetétől, világától távol egy teljesen új életet kezdjen, és feladja a biztosai a bizonytalanért? Ha valaki megkérdezné tőlem, hogy szeretem-e a szülőföldemet, természetesen azt válaszolnám, hogy igen. De azt már nehezebben tudnám megmondani, hogy miért. Hisz nehéz mindazt mondatokba foglalni, amit a szülőföldem iránt érzek. Magyar Lajos szavaival talán pontosabban kimondhatom azt a belső törvényt, amelyet eddig is ösztönszerűen éreztem:*

„Van olyan föld kinek fiává lenni nem kényszer, de jó, de kell. Van olyan föld, mely értelmünknek nem himnuszt - parancsot énekel.”

Ugyancsak a szóban forgó újságban olvastam nagy gyönyörűséggel, hogy a pécskai polgárok nem önszerveződő, hanem csak amúgy póriasan önszervező csoportokról beszélnek. Ez az önmegtartó (és nem önmegtartódó) csoda.

Járosiné Tolnai Zsuzsa

Békés, boldog,
sikerekben gazdag
Újesztendőt kíván a
Paulisi Község-háza
vezetősége,
Békésszentandrás
mindegyik lakosának.
Paulis,
1996. 12.16.

GYERMEK OLDAL

Sipos Júlia Anna

Pehely Panni kalandjai

Pehely Panni vidáman szállt a földre, barátaival. Még nagyon magasan jártak, amikor már letekintgetett és mindent tudni akart.

- Jaj! Mi az a magas épület? És miért olyan pici az a piros háztető, amikor a szürke meg olyan nagy? Hova szálljunk le?

- Milyen sokan vannak az emberek is. Vajon várnak minket?

Hosszas repülés után egy domboldalon ért földet. Körülnézett. Éppen deket harangoztak, s egy sokablakos sárga ház kapuján gyereksereg tódult ki. Hangosan kiabáltak, nevettek. Futottak fel a dombra, iskolatászkáikat letették, s kék, sárga jambósapkák bojtjai, piros, lila, zöld sálak lobogtak a csípős levegőben.

Hócsata kezdődött. Pehely Panni vidáman nézelődött, amikor egy piroskesztyűs marok, néhány társával együtt megragadta, gombócot formált belőlük és aztán: zúpsz! Repült a hógolyó. Egy kéksapkás kislány félreugrott és Pehely Panniék most egy fagyalbokor alatt huppantak a földre. Rigó ugrált a hóban.

- Jó napot! - köszönt illedelmesen Pehely Panni. - Hogy van?

- Köszönöm - szólt a rigó - Ilyen nagy hóesés után nehezen talállok élelmet, meg hideg is van. Még szerencse, hogy a gyerekek madáretetőt készítenek! - a csőrével a kis pirostetejű faodúra mutatott.

- Jé, hát ez madáretető? Mi van benne? - kérdezte Panni.

- Magok, zabpehely és szalonnabőrke a cinkéknek. Így vészeliük át a telet. Tavasszal már nem szorulunk az emberekre. Ha elolvad a hó, megkeressük a rovarokat a fák kérge alatt, a bogarakat a földben.

- Én is elolvadok? - szorongott Panni.

- Igen - reccsentett a rigó, tollát rázva. - Minden hópehely elolvad.

De magyarázatra nem volt ideje, elröppent, mert szánkó csuszszant a fagyalbokor mellett. Panni - aki mindenkivel és mindennel ismerkedni akart - beszédbe elegyedt a bokorral.

- Mond csak, mi az, hogy elolvadni?

- Hát a nap fényétől vízzé válni és elfolyni, elpárologni - zizegték az ágak. - Nagyon jó, hogy a kiszáradt földre hó esik, mert így sokáig tartalékolhat vizet. Bizony nélkülük nem élhetnénk - sóhajtott az öreg fagyal.

Ekkor azonban hatalmas hógörgeteg közeledett Panni felé, ő is rátapadt a nagy hólabdára, s így gurultak, gurulnak, amíg egyszer csak megálltak. Négy gyerek emelte Pehely Panniékát egy még nagyobb hókupacra. Sárgarépa, seprű és széngombok kerültek a hógombolyagokra.

- Kész a hóember! - kiabáltak a gyerekek, és Panni borzasztóan büszke volt magára.

- Én is ember lettem! - gondolta, és vígan körültekintett. A szikrázó napfényben fehéren ragyogott a táj. Az autók lassan haladtak az úton. Egymás után tűntek fel emberek, akiknél lapát, seprű vagy homokzsák volt. Panni megfigyelte, hogy az útról eltűnték a havat.

- Igazán csak a gyerekek örülnek nekünk! - sóhajtotta.

- A házmestereknek gondot okozunk, a buszok is lassabban járnak - állapította meg Panni, miután eltöltött pár napot a földön.

Telt-múlt az idő; a hóember egyre zsugorodott, a rigók egyre ritkábban szálltak a madáretetőhöz, s a gyerekek sem jöttek szánkózni. A nap erősebben sütött, s ahogy Panni lenézett, egy vékony, zöld szárat látott kibújni a hótakaró alól.

- Te ki vagy? - kíváncsiskodott.

- Hóvirág. De még csak leszek. Várjál türelemmel.

Panni várt-várt. De egyre erőlenebb lett, a hóember megrögygyant, kásás halomként emlékeztetett a télre. Egy reggel, amikor a napsugár már melegen cirógatta a domboldalt, a szürkés kupacból előbb hógolyócska lett, aztán lassan csurogni kezdett a hólé. Panni utolsó pillantásával a kis növényt kereste, s a zöld száron apró fehér virágot látott.

- Nem bántam meg ezt a földi utazást! Annyi újat láttam, s végül vízcseppként is jót tehetek - gondolta Panni, s csillogó cseppje a virág tövére, folydogált.

Tasnádi Varga Éva

Esik a hó...

Alszik a ház, a kert, az út,
minden gyerek már elaludt,
az utcalámpa sem ragyog,
fénylenek tiszta csillagok.

Pékfiú füttyent, ég a fa,
kenyérszagú az éjszaka,
esik a hó, minden fehér,
s pirosodik a friss kenyér.

Alszik a víz is: - Csend legyen!
tél suhan át a kerteken,
megsimít ágot, bokrokat,
álmodik most a kis vonat.

Nincs füttye, füstje, nem pöfög,
takarót húzott rá a köd,
tejszínű párnát dob feléd,
s becsukódik a messzeség.

Aludj Péterke. Csend! Pihenj!
nem énekel most senki sem,
őrt állnak ólomkatonák,
jó éjszakát, jó éjszakát.

A meghatározások alapján töltsd ki a táblázatot!

T	Ó			
	T	Ó		
		T	Ó	
			T	Ó
				T
				Ó

Gyurmafigura: Sebaj...

Italt

Nyílászáróra

A nyári munkát végzők

Útjára engedő

Megfejtésül a kitöltött táblázatot kell beküldeni!

Előző havi rejtvényünk helyes megfejtése: TELE és ETEL

REJTVÉ-
NYÜNK
TÁMOGATÓJA

SPORT

Beszélgetés Ambrus Zoltánnal, a Hunyadi Sportegyesület elnökével

- Zoli! Téged sokan ismernek a községben, mint bádogos mestert. De hogyan kerültél kapcsolatba a sporttal, s lettél a Sportkör elnöke?

- Fiatalabb koromban több évig kajakoztam. Focizni is mindig szerettem, de közelebbi kapcsolatba akkor kerültem a sporttal, amikor a fiaim focizni kezdtek. Ettől az időtől kezdve egyre többet jártam a mérkőzésekre, amit tudtam, segítettem a labdarúgó szakosztály munkáját. Tavaly ilyenkor Varga László vetette fel először, hogy vállaljam el az elnökséget. Mivel a többi szakosztály is támogatta a jelölésemet, így a közgyűlés március elején megválasztott elnöknek.

- Nehéz időszakban vetted át a sportkör irányítását. Köztudott volt, hogy a sportegyesület legfőbb támogatója az Önkormányzat nagyon nehéz anyagi helyzetben van, így a működéshez kevés segítséget tud adni. Hogyan sikerült megoldani az anyagi nehézségeket?

- Nagyon nehezen. Megválasztásomkor is tudtam, hogy ez lesz a legnehezebb feladatom. A szakosztályok pénzügyileg önállóan gazdálkodnak, így elsősorban minden szakosztály igyekezett megtalálni a támogatóit, de új lehetőségek után is kellett nézni. Különösen a kézilabda szakosztály volt nagyon nehéz helyzetben. Itt szeretném megköszönni az összes támogatóinknak a segítséget, cégeknek, magánszemélyeknek egyaránt, mert az ő segítségük nélkül nem tudtuk volna befejezni, még a bajnokságot sem. A támogatások mellett még saját bevételi forrásokkal rendelkezünk. Ilyenek voltak a tagdíj, mérkőzésbevétel, játékos eladás, hajókölcsonzás, stb. El kell mondani, hogy ezek a bevételek csak a legszükségesebb kiadásokra voltak elegendők, de még így is vannak kifizetetlen számláink.

- Sportegyesületről lévén szó, mégiscsak az elért sporteredmények a meghatározóak. Kérlek, értékelj a három szakosztály 1996. évben elért eredményeit.

- Kezdeném a kajak-kenu szakosztállyal. Gratulálok az idei eredményeikhez, különösen Szi-tó Ákos bajnoki címeinek örülök. Nagyra értékelem Bagaméri László edzői munkáját. A Simon Fiala emlékversenyt példásam megrendezték, hogy ne szakadjon meg ez az eredményes szereplés, minél nagyobb létszám-ban kell bevonni a gyerekeket a szakosztály munkájába. Kézilabda szakosztály: Őket sínylette meg a legjobban a nehéz gazdasági helyzet, mert nekik sikerült a legkevesebb szponzort szerzeni. Az igazság az, hogy az edző sokszor magára maradt. A jövőben nagyobb odafigyelést és segítséget kíván a szakosztály. Az elért eredménnyel a körülményekhez képest elégedett vagyok. Remélem, hogy azok a játékosok is elkezdik majd az edzéseket, akik abbahagyták már a játékot, mert velük még erősebb lehet a csapat. Fontos dolog, hogy előbb-utóbb a serdülőcsapat versenyzése is beinduljon.

A labdarúgó szakosztály őszi szereplése számomra sok örömet okozott. Mind a felnőtt és ifjúsági csapat is második helyen áll, és remélhetőleg tavasszal versenyben lesznek - bajnoki címért. Mert a cél, felkészülni a megyei I. osztályba. Szeretném megköszönni a szakosztálynál végzett munkát, elsősorban Varga Lászlónak, Sinka Imrének és a többieknek. Külön szeretném kiemelni Sinka Pista bácsi tevékenységét, akit az Önkormányzat életműdíjjal jutalmazott. Őszinte szívvel gratulálok neki és kívánok még hosszú életet, erőt, egészséget a további munkájához. Ugyanígy őszinte tisztelettel gratulálok Csikós György kitüntetéséhez is. Úgy érzem, megoldódott a serdülőcsapat sorsa is. Fekete Rekényi János tanár úr szeretettel foglalkozik velük, így az utánpótlás hosszabb távon is biztosítottnak látszik.

- Sporttelepünk nagyon szép környezetben fekszik a Körösparton, a karbantartása azonban sok munkát ad a sportkörnek. Hogyan lehetett ezeket a feladatokat megoldani?

- Összefogással, segítséggel, akarattal. Röviden így lehetne jellemezni, de azért egy kicsit bővebben. Ebben az évben a legnagyobb gondunk oldódott meg, a szennyvízelvezetés. Ebben a legnagyobb köszönet a Vízművet és a Polgármesteri Hivatalt illeti. A kivitelezésnél segített a Zalka Szövetkezet, a labdarúgó, kajak-kenu szakosztályok tagjai és még sokan mások. Már a tavaszi időnyre elkészítettük a futballpálya hangosítását, tereprende-zéseket végeztünk, csinosítottuk a környéket. Ezt a munkát a sportkör egyedül nem tudja elvégezni, mert a hatalmas terület, községi strand rendbetétele csak községi összefogással lehetséges. Próbáltuk a sporttelep területén a sátorozást szabályozni több-kevesebb sikerrel. Ez a sporttelep a község lakóié, a gyönyörű környezetbe mindenképpen szívesen látunk. Azonban, ha a sporttelep karbantartása, a fű kaszálása, a környék rendbetétele, stb. csak a sportkörre hárul, akkor mi egyedül ezt a feladatot nem tudjuk ellátni. Itt kell a legnagyobb összefogás, hogy meg tudjuk oldani ezeket a feladatokat.

- Mik ezek a feladatok, elképzelések?

- Kulturált szórakozási, pihenési sportcentrumot kialakítani. Ebbe belefér egy kézilabda, esetleg tenispálya létesítése is. A strand területén öltözőkabinokat, kulturált WC, mosdási lehetőség. Nagyon hiányzik egy telefonfülke a sporttelep területéről. Talán a MATÁV-nak is megérné egy fülkét telepíteni oda. Az épületeket folyamatosan karbantartani kell. A labdarúgó székház épüle-

tében felújították a gondnoki lakást, de még nem megfelelő. A csónakházban is jelentősen fel kellene újítani a vizesblokkot. Szerencsére a gázcsonkot levezették a sporttelepre (köszönet érte az Önkormányzatnak), ebben az évben nagyon jó lenne bevezetni az épületekbe, mert ezzel jelentős energiaköltséget tudnánk megtakarítani. Távlati célként szerepelhet még a sporttelep bekerítése, valamint a futballpályán valamilyen tribün elkészítése. Tudom, ezekhez a tervekhez sok pénz kell, de azért kevés pénzből is meg lehet oldani sok mindent, csak össze kell fogni és akarni, csinálni. Össze kell fogni az Önkormányzatnak a Sportkörrel, vállalkozóknak, mindenkinek, aki segíteni akar abban, hogy kulturált, szép környezetben lehessen szurkolni a csapatnak, eltölteni a szabadidőt. Apránként valamit mindig meg kell csinálni, így haladhat a dolog.

- Zoli! Örömmel hallgatom a lelkes szavaidat, tenniakarásodat. Kívánom neked, hogy legyen erőd, egészséged, időd megvalósítani ezeket az elképzeléseket. Én a magam, valamint a kajak-kenu szakosztály nevében ígérem, hogy mindenben segítjük a munkádat. Köszönöm a beszélgetést.

- Én is köszönöm a lehetőséget, hogy elmondhattam a sportkör működésével kapcsolatos eredményeinket, gondjainkat. Nagyon remélem, hogy a sokszor hangoztatott összefogással eredményeket tudunk elérni minden téren, és sporteredmények révén Békésszentandrás nevét tisztelettel említik országszerte.

Fabó István

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: a Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Palotai Gabriella, Molnár Imre, Fabó István, Sinka Csaba

Készült: SZARVASPRESS Bt. Tel./fax: (66) 313-144/19